

WIENYBĖ

HUANIAN DAILY

LII. METAI. 53 (345) N.

BROOKLYN, NEW YORK, SEŠTADIENIS, 1938 M., KOVO-MARCH 5 D.

KAINA 3 CENTAI

D A B A R

Stalino budeliai
Idomus procesas
Vargiai komunistai
Džiaukitės, vyrai!

JUOZAS TYSLIAVA

Stalino budeliams vėl bus darbo.

21 komunistas, tarp kurių toki žymūs Sovietų Sąjungos kūrėjai, komunisto ideologai, kaip Bucharinas, „prisipažino“ dar 1919 metais norėjęs nužudyti Lenina.

Mat, Stalinas susigriebė. Visame pasaulyje kalbama, kad jis naikina Lenino draugus. Tokiu būdu Kremlio diktatorius nori parodyti, kad visi tie šaundomi komunistai — seni Lenino prieštai.

Tarp šių dabar teisiamųjų komunistų sėdi ir garsusis GPU viršininkas Jagoda. Tas pats Jagoda, kuris nusijutė „pas Abraomą“ Zinovievą ir Kamienevą. Tas pats Jagoda, kurį dar taip neseniai kėlė į padangės Gorkis, rašydamas apie „Stalino kanalą“.

Na, o dabar... Dabar Jagoda teisiamas, nunuodijęs rašytoją Gorkį...

O taip, Stalino budeliams bus darbo. Tik pamanykite! Kai kurie iš šių dabar teisiamųjų komunistų, jau 1911 metais buvo caro slaptosios policijos agentai. Tuo tarpu Jagoda, kuris taip negailėstingai, kaip jau sakytą, likvidavo Kamienevą, Zinovievą, Piatakovą ir kitus komunistų vadus, kaip trockistus, dabar pats kaltinamas, kaip trockistas... Bucharinas, kuris viso pasaulio komunistus, tarp jų ir mūsų, mokė komunistų ABC, kaltinamas, dar Lenino laikais, norėjęs grąžinti Sovietų Sąjungai kapitalistinę sistemą. O kur dar toki stulpai, kaip Rykovas, Krestinskis ir Radovskis, jau seniai pasidavę Anglijos, Vokietijos, Japonijos ir kitų kapitalinių valstybių slaptajai policijai?

O, jeigu dabar caras Mikutė atsikeltų iš kapų! Jis būtų labai patenkintas. Jis išbūčiuotų Staliną, padariusį galą savo budeliams.

Idomus, labai idomus šis komunistų procesas. Jis idomus dar ir dėl to, kad Stalinas baigia skerti paskutinius Rusijos komunistus kaip tik tada, kai viso pasaulio komunistai giriąsi savo demokratiskumu, kai jie kviečia visas demokratines partijas kovoti prieš karą ir fašizmą. Mums, lietuviams, jis idomus dar ir dėl to, kad dabar Pimboms, Prūseikoms, Andrūliams, ir kitiems Mizaroms iš savo knygynų teks išmesti garsiąją Eucharino knygą IS KOMUNISTŲ PROGRAMOS, kurią dar anais laikais yra išleidusi L.D.I.D. Priešingu atveju mes būsimė priversti manyti, kad Bimba ir jo leitenantai toki pat trockistai; šnipai, „prakeikti šunės“.

Bet... Ką gali žinoti, kada velnias velnia jodo. Jeigu visi tie Bucharinai, Rykovai, Krestinskiai ir Jagodos, kurie per 20 metų mūsų bolševikams buvo tėvai neklaidingi, dabar, kaip Maskvos „teismas“ parodė, yra didžiausi niekšai, tai kaip mes galime tikėti Laisvės ir Vilnės pasakoms apie paties Stalino gerumą. Kas žino. O gal pats Stalinas — buvęs caro ochronos agentas. Juk sakoma, kad Tomskis, „nusižudęs“ prieš pačią Zinovievą ir Kamienevą bylą, kaip tik turėjęs slaptus dokumentus, kurie aiškiai ir nedvejotinai įrodė Stalino veiklą caro žvalgybos naudai.

Tai gi, mūsų bolševikai turėtų apsigėdinti, kad vėliau jiems „kvaraba“.

ANGLIJA PRADEDA TAIKOS DERYBAS SU VOKIETIJA IR ITALIJA

Apsigyvens Zarasuose ir versis mokslo ir literatūros darbu

BERLIN, kovo 4 d. — Šiandien tarp Vokietijos ir Anglijos atnaujintos derybos dėl Europos būklės pagerinimo ir Anglijos Vokietijos santykių suregulavimui.

Anglijos pasiuntinys Berlyne Sir Nevile Henderson su ilgokai tarėsi su Hitleriu. Po derybų pranešta, kad Hitleris su Hendersonu tarėsi savo valstybių reikalais. Oficialės derybos tarp Anglijos ir Vokietijos prasidės ateinančią savaitę, bet iki tų derybų anglai nori galutinai susitarti dėl sveltintųjų savanorių atšaukimo iš Ispanijos, nes tas reikalas gali deryboms sudaryti daug kliūčių.

ANGLIJA SAVO KARO AVIACIJAI SKIRIA 557 MILLJONUS DOLERIŲ

LONDON, kovo 4 d. — Didžiosios Britanijos vyriausybė vykdoma savo anksčiau sudaryta apsiginklavimo planą, nutarė nuo šių metų balandžio 1 d. iki metų pabaigos karo aviacijai sustiprinti išleisti apie \$557,000,000 sumą.

Ta proga Anglijos aviacijos ekspertai pranešė, kad Anglija yra nusistatčiusi pastatyti geriausią pasaulio karo aviaciją.

Be lėktuvų taip pat numatoma pradėti steigti visą eilę karo aviacijos bazių Anglijoje, aplinkėse salose ir Anglijos kolonijose Indijoje, Australijoje, Afrikoje ir Tolimuose Rytuose.

Šiuo metu daug dėmes krepiama į Londono ir kitų Anglijos miestų apgynimą nuo karo lėktuvų užpuolimų. Kiekvienam didesniai miestai skiriamos specialės kariuomenės dalys ir lėktuvų eskadrilės.

SOVIETAI ŠAUDYS ŽMONES IKI JIE VALDYS RUSIJĄ, SAKO KERENSKIS

NEW YORK, kovo 4 d. — Vakarij Jungtines Valstybes iš Prancūzijos atvyko buvęs Rusijos ministras pirmininkas Aleksander F. Kerenskis, kuris, kaip žinoma, buvo Rusijos komunistų pašalinimas ir vėliau apsigyveno Prancūzijoje.

Ta proga reporteriai pasiteiravo ką jis mano apie dabartinis Sovietų Sąjungos „valymo“ teismus, kurie būk pasibaigę su Bucharino ir kitų teismu šiomis dienomis. Kerenskis pareiškė, kad kol Rusijoje viešpataus komunistai tol bus

vėl nereikėtų rausti iš gėdos, iš sarmatos baisios.

Rašant šiuos žodžius, dar nežinia, ar teisiamieji jau sušaudyti. Bet kad jie bus sušaudyti, tai nereikia abejoti, nes asmeninis diktatoriaus Stalino organas PRAVDA iš anksto pareiškė, kad nė vienas iš jų neišvengs mirties.

O, rodos, kam dar buvo reikalinga visa ta komedija. Kam dar tas teismas, jeigu Stalino nuomonės reikėja PRAVDA iš anksto diktuoja mirties sprendimą.

Laimingi mūsų bolševikai, mūsų Prūseikos ir Bimbos, nenuvykę į Sovietų Sąjungą. O būtų buvę gaila vyrų. Juk jų sąžinėje taip pat yra nuodėmių, visokių griekų griekelių. Vienas redagavo Naująją Gadynę, kitas vėl kokią ten kitokių gazetėle leido. O kiek tose jų kalbose ir tuose straipsniuose pasakytą parašyta visokių trockistinių ezezių. Nė į Stalino rudinės pamušalą nesurašytum.

Mūsų Bimba, mūsų Prūseika gali džiaugtis, gyvendami tokioje šalyje, kaip Amerika, kur nesaudomi žmonės, kur, nors ir „nedemokratiškiausia konstitucija“, vis dėlto net didžiausias bolševizmo balvonas gali laisvai gyventi.

DR. BIELSKIS APDOVANO TAS D. L. K. GEDIMINO ORDINU

LOS ANGELES, Cal. — Šiomis dienomis pirmasis Lietuvos konsulas Amerikoje ir dabar nuolatinis Vienybės bendradarbis dr. Julius J. Bielskis. Lietuvos valstybės apdovanojimas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinu už nuopelnus Lietuvos valstybei.

Kaip žinoma, dr. J. J. Bielskis labai daug prisidėjo užmegsti oficialius Lietuvos Jungtinių Valstybių santykius. 1916 metais jis atstovavo Lietuvai pavergtų valstybių Kongrese Šveicarijoje. Dėl to, Bielskis daug pasidarbo Lietuvos tremtinių suselptimui, Lietuvos atstatymui ir iki šių dienų aktingai dalyvauja lietuvių veikloje ir nuolat rūpinasi Lietuvos ir lietuvių reikalais.

Šiomis dienomis Margučiai švenčiant Lietuvos nepriklausomybės sukaktį dr. Bielskis iš Los Angeles telefonu kalbėjo Chicagos lietuviams, jo kalba buvo transliuojama per radio ir garsiakalbius.

Nepaiso Hitlerio grasinimų. — Čekoslovakijos ministras pirmininkas Milan Hodza nepaiso Hitlerio grasinimų. Jis pareiškė, kad jeigu Vokietija Čekoslovakiją puls, tai čekai mokės gintis.

LENKAI KRATO IR MERGAITES

VILNIUS. — Pereitų metų rudenį Vilniaus kriminalinė policija darė kratą mergaičių Birutės bendrabuty. Per kratą iš mergaičių tarp kita buvo paimita laišku, dienoraščių, žemėlapių ir siaip popierių. Vasario 9 d. ta pati policija iškvietė į savo būstinę daugiau kaip 20 mergaičių ir daugumai jų sugrąžino paimitus krates metu daiktus. Toms mergaitėms, kurioms daiktai nebuvo grąžinti, pareikšta, jog jos bus dar tardomos.

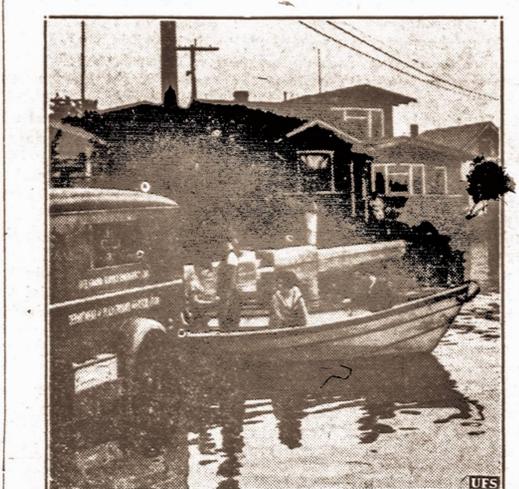

Aleksandras F. Kerenskis, buvęs Rusijos revoliucionierius.

Los Angeles gatvėse. — Potvyniai Pietinėje Kalifornijoje išvertė gatvekaris, ir sustabdė visą susisiekimą. Nuostolių padaryta už \$10,000,000.

PIETINĖS KALIFORNIJOS POTVYNIUOSE IKI ŠIOL ŽUVO 144 ŽMONĖS IR 20,000 LIKO BE PASTOGĖS

Pagalba. — Takstanciai Kalifornijos gyventojų turėjo kraustyti ant antro ir trečio aukšto, dažnai ant namų stogų, kad išgelbėtų nuo potvynio. Pagalbus laivėliai juos išgelbėdavo ir nugabendavo į saugesnes ir aukštesnes vietas.

KRESTINSKI NEGALEJO SUSIVALDYT, DABAR SAKO, KAD ESAS KALTAS

Kaltinamieji visą laiką žiūri į balkoną, kur tarp raudonų uždangų sėdi ir rūko Stalinas

MASKVA, kovo 4 d. — Vakarij Sovietų teisme Nikolai N. Krestinski, kuris užvakar pareiškė, kad jis nedalyvavo sąmokslie prieš Staliną ir Sovietų vyriausybę, pareiškė, kad dabar prisipažįsta kaltėje ir pasiparengęs už savo nusikaltimus prieš Staliną atsakyti. Jis teisinasi, kad esąs silpno būdo ir nuvargęs. Užvakar negalėjęs susikontroliuoti ir dėlto pareiškė, kad esąs nekaltas.

Rykovas, Bucharinas, Jagoda ir visi kiti kaltinamieji tarytum automatonai visa laiką prisipažino kalti ir atsakinėjo į valstybės gynėjo Visinsko klausimus, tarsi iš anksto juos žinodami. Visi atsakymai buvo teigiami.

Klausinėjus metu kaltinamieji retkarčiais pažūrėdavo į mažą raudoną gulbė uždengtą balkoną viršum teisėjų tribūnos. Balkone šviesos nebuvo, bet retkarčiais tarp raudonų uždangalų pasirodydavo cigareto ugnis. Kaltinamieji dažnai apžiūrėdavo į tą balkoną tarytum laukdami užtartinimo ir pasigailėjimo.

Vėliau pareiškė, kad tame balkone būk sėdėjęs pats Rusijos diktatorius Stalinas.

JAPONAMS UZDRAUDE PRIE VALGIO KALBĖTI

TOKIO, kovo 3 d. — Japonai yra tos nuomonės, kad ir atsargiausias žmogus dažnai prie valgio išplepa svetimiems didžiausias paslaptis. Dėlto Japonijos vyriausybė įsakė visiems savo pliečiams valgio metu vengti kalbėti su nepažįstamais asmenimis, o ypač svetimačiais, kurie gali būti šnipai.

NUBĖGO MYLIA PER 4 MIN. 4.4 SEK.

HANOVER, N. H. — Šiomis dienomis žinomas Amerikos rekordistas, ilgu distancijų bėgikas Glen Cunningham vienos mylios distancijos bėgimo lenktynėse nubėgo mylią per 4 min. 4.4 sek. Tai naujas pasaulinis rekordas bėgimoje uždengtose stadionuose.

Nuostolių padaryta už apie 10 milijonų dolerių

NUTRAUKTAS VISAS SUSISIEKIMAS

Liūo penkias dienas be sustojimo, bet dabar nustojo ir manoma, kad vanduo pradės slūgti

LOS ANGELES, Cal., kovo 4 d. — Šiandien rytą penkiuose Kalifornijos apskrityse siautė nepaprastas potvynis. Vanduo upėse vis dar kilo. Miestai, miesteliai ir bažnytkaimiai buvo užlieti. Apie 20,000 žmonių liko be pastogės, apie 144 žmonės žuvo. Potvynio padaryti nuostoliai greičiausiai sieks keliolikos milijonų dolerių.

Iš Los Angeles ir kitų užlietų miestų sustabdytas susisiekimas, nutrauktas telefono ir telegrafo susisiekimas. Pastas iš Los Angeles ir kitų miestų gabenamas lėktuvais ir neužlietas sritis.

Hollywood, kur yra didžiausios pasaulio filmų studijos, nuostoliai bus nepaprastai dideli, nes keliolika studijų užlieta, sugadinta ir sunaikinta daug labai brangių instrumentų ir įrengimų.

Pačiam Los Angeles mieste vanduo gatvėmis taip smarkiai tekėjo, kad namai nunešti nuo pamatų, gatvekariai nunešti ir išvartyti. Los Angeles apylinkėse, kur buvę nepaprastai gražių sodų, išplauti medžiai.

Dėl šio potvynio daugiausia nukentėjo Los Angeles, Hollywood, Long Beach, Santa Paula, Moorovia, San Bernardino ir kiti miestai.

Izoliuotose vietose gyventojams pristigo maisto produktų ir vaistų. Dėlto lėktuvai kasdien skraido tose apylinkėse ir nukentėjusiems žmonėms aumeta maisto, vandens, vaistų ir daržovių.

Nors iki šiol negalima būti tiksliai apskaičiuoti kiek nuostolių potvynis padarė turtui, bet spėjama, kad maždaug apie \$10,000,000 sumai. Galimas daiktas, kad vėliau nuostoliai sieks daug daugiau.

Šiandien visose upėse vanduo jau pradėjo slūgti ir manoma, kad potvynis pasibaigs. Penkias dienas lijo be pertraukos, o dabar jau prasiblaivė ir oras kiek atšilo.

UZDAROMA DAINAVOS MOKYKLA

VILNIUS. — Dainavos mokyklos mokytojas ir Vilniaus Rytų valdyba (dabar kuratorius) gavo iš Vilniaus Apygardos Mokyklų Kuratorijos pranešimą, kad nuo vasarės 26 d. uždaroma Dainavos (Lydos apskr.) Rytų pradžios mokykla. Rytų valdybai palikta teisė per 14 d. apeliuoti Svetimo Ministerijai Varšuvoje. Ar pasiraudos šia teisa dabartinis Rytų kuratorius, tuo tarpu nežinoma. Jei šis kuratorijos nutarimas bus įgyvendintas, Vilniaus Rytas neteks ir paskutines savo pradžios mokyklos.

ORAS

Numatoma: Apsniauks šilčiau. Gal būti sniego ar lietaus. Saulė teka 6:26, leidžiasi 5:50. Dienos ilgis 11 val. 24 min.

Spaudos cenzura Lietuvoje

Lietuvos vyriausybė ir jos politikai per savo dantį atkakliai tebeatkakliai ne tik radikalią spaudą, bet ir katalikų laikraščius. Pastarieji ne vienodai mėgino teisinti Kunigų Vienybės slaptą aplinkraščių, Vienybės dienraščių stipriai prabilus, Amerika nutilo. Darbininkas tebesikarsčioja. Gausas neįsivėlė į polemiką, o Draugas kiek rimčiau teberašo apie įvairius suvaržymus Lietuvoje. Šiame katalikų dienraštyje tegsimais čia ilgas rašinys "Kaip Lietuvoje slopinama katalikybė". Nors to rašinio autorius yra krikščionių - demokratų nuotalkis, betgi rimtai rašo, neskolodamas ir nepravardžiuodamas Lietuvos vyriausybės ir tautininkų. Vasario 26 d. ten rašyta apie spaudos varžymus. Nurodoma, kad kol kraštas buvo valdomas karu stovio režimu, spaudai buvo paskirti cenzoriai. Bet, apie tai kalbant, nušnekėta: "karo cenzoriai, miestų komendantai, kurie daugumoje yra buvę socialistai, kaip paprastai tautininku partijoje yra, cenzūrą ypatingai atkreipė prieš katalikų spaudą". 12 metų išstarnaves karininku Lietuvos kariuomenėje, aš gerai pažįstu visus karo komendantus. Visi jie yra geri patriotai lietuviai, savonoriai arba koalicionės vyriausybės 1919 metais mobilizuoti. Jei nors vienas iš jų būtų priešvalstybiškai nusistatęs, nebūtų karo tarnyboje. Keli karininkai socialistai, Griniaus-Sleževičiaus vyriausybės valdant, išstojo iš kariuomenės ir gavo gana aukštą tarnybą civilinėje valdžioje. Tad autorius apie komendantus negražiai pamelavo. Iš kūr Draugas iškniso tokia daugybė socialistų, kad jų randa netgi tautininkuose?

Kiek žinau, cenzorius pareigos yra nemalonus. Jais čia tik iš pareigos. Cenzoriai turi daboti valstybės interesus. Čia pravartu pamišėti idomus faktus. Kartą per didįjį kara spaudos atstovai kalbėjosi su Prancūzijos vyriausiuoju karu vadu. Betgi karo cenzorius išbraukė kai kurias vietas iš vyr. karo vado kalbos, išspausdintos spaudoje. Spauda nekėlė didelio triukšmo, nes cenzorius vadovavosi valstybės interesais. Karo vadas galėjo atsakyti į klausimus, bet ar tikio viešai skelbti kai kuriuos jo žodžius—tai jau kitas dalykas. Mes visi gerai žinome, kad Prancūzija yra neabejotinai demokratiška šalis. Bet šiuo atveju nei krikščioniškas, nei socialistiškas, nei "bendrafrontinis" demokratas lietuvius nekeltų triukšmo dėl to prancūzų cenzoriaus pasielgimo. Tūgi, cenzūra spaudai būna reikalinga net ir demokratiškiausioje valstybėje. Kiek švelnesnė cenzūros forma pasireiškė Amerikoje per did. kara,

kaip net lietuvių laikraščiai buvo slaptai verčiami į anglų kalbą. Bet mūsų katalikų ir radikalių spauda nespriešino tam. Ji šiauriasi tik dėl cenzūros Lietuvoje.

Toli gražu ne tautininkai Lietuvoje įvedė cenzūrą. Tai ne šios vyriausybės padaras. Karo stovy ir cenzūra išteigė demokratiškoji koalicionė vyriausybė, kurią p' Steig. Seimo susaukimo sudarė krikščionys-demokratai ir socialistai-liudininkai - demokratai. 1920 m. karo stovio paskelbimo pasirašė Steig. Seimo pirmininkas ir laikinai ejęs Respublikos Prezidento pareigas A. Stulginskis (krik-dem.) ir ministras pirmininkas d-ras K. Grinias (soc.liand-dem.). Nors abudu priešingų partijų vyrai, betgi demokratai ir abudu megdavo ir po šiai dienai mėgsta pabrėžti savo demokratiškumą. Tačiau niekas (net ir smarkiausias tautininkas) nepasmerkė jų už tokį žygi, kuris buvo reikalingas Lietuvos saugumui ir tvarkai laikyti. Žinoma, tik bolševikai dūko, nes jie tuomet buvo aršiausi laisvos Lietuvos valstybės priešai. Buvo aiškus reikalas, ir tuometiniai Lietuvos valdovai (Stulginskis-Grinias) vykdė būtiną reikalą. Tai kodėl katalikų ir radikalių vadovai jų nesmerkia už tokį "nedemokratišką" žygi?

Paskiau Lietuvos valstybė valdė krikščionių-demokratų vyriausybę, kuri labai dažnai keitė savo ministrus. Nors karas buvo pasibaigęs, bet karo stovis ir cenzūra veikė. Ir dar kaip veikė! Tos krikščioniškos demokratijos laikais už straipsnį į kalėjimą buvo paimtas buvęs Lietuvos Tarybos Pirmininkas ir pirmasis Prezidentas, atsakomingsias Ne-

LIETUVOS ŠVENTĖS MINEJIMAS AMERIKOS SOSTINĖJE.

Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties proga Vašingtonas, Amerikos sostinė, sujudo. Dar prieš Vasario 16-ą ateinant laikraščiai pradėjo skelbti įvairias žinias.

Post ir Star vasario 10 d. rašė: "Lietuvos Pasiuntinybėje rengiama nepriklausomybės iškilmė: Lietuvos ministeris ir ponia Zadeikiene išsiuntinėjo kvietimus į Vasario 16-ą priėmimą, kuris įvyks Pasiuntinybėje 20-ą metų Lietuvos nepriklausomybei pagerbti".

Kiek vėliau Post, Star ir Herald rašė: "Zadeikis rengia laisvės iškilmę. Pasiuntinys ir ponia Zadeikiene vasario 16 d. priims svečias, gerovės velytus. Prieš dvidešimt metų, 16 d. vasario 1918 m., kada pavalinis karas dar tebesiautė ir visa Lietuva buvo vokiečių karo okupacijoje, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akta buvo pasirašyta: Vilniuje, jos sostinėje. Deklaracijos pasirašytojų tarpe buvo pirmasis ir dabartinis Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona.

Šia proga pažymėtina, kad Lietuvos nepriklausomybės sukakties diena yra Marylando valstybės aktu padaryta legalė šventė. Todėl Baltimorės lietuviai tą dieną rengia iškilmes pas save ir Lietuvos Ministras ir p. Zadeikiene pakviesti garbės svečiai. O Vašingtono Lietuvių Draugija jau vasario 13 d. savo senosios tėvynės nepriklausomybę pagerbė bažnytinėmis pamaldomis Nek. Pras. bažnyčioje, kur kun. J. Giedra laikė misias, o klebonas kun. dr. Cartwright pasakė iškilmei pritaikintą pamokslą, atpasakodamas lietuvių tautos garbingą praeitį, jos vėlesnius vargus ir prisikėlimą.

Herald dar pridūrė, kad Lietuvos Pasiuntinys vasario 16 d. pažymės naujos respublikos gimtadienį, o vasario 20 d. jis su ponia bus svečiuose pas Vašingtono lietuvius, kurie turės iškilmę Powhatan viešbutyje.

Washington Post nepamiršo priminti ir tai, kad "Mr. Rimša to show his works at reception of the Zadeikis!" "Petras Rimša (tark Rimshah), garsus Lietuvos skulptorius atvyksta į priėmimą, kurį vasario 16 d. rengia Pasiuntinys ir p. Zadeikiene pagerbimui Lietuvos 20 metų nepriklausomybės. Rimša atsivės tik keletą savo kūrinių, kuriuos jis buvo išstatojęs Marylando Institute parodoje. Tai bus antras Rimšos vizitas Vašingtonui: prieš dvi savaites p. Rimša buvo pasirodęs su savo darbais ponios Filoyd Waggaman salone, R gatvėje. P. Rimša po šio vizito esąs jau pasirengęs grįžti į Lietuvą".

Po tokios įžangos atėjo ir pati "vasario 16" iškilmė Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone. Jau prieš 5 val. viskas pasiruošta. Lietuvos ministras ir p. Zadeikiene, nors pasirošimė išvarginti, buvo šventadieniškai nusiteikę ir su lietuvišku nuosirdumu sutiko svečius. Bet tegu vėl Vašingtono spauda kalba, kaip tasai priėmimas pavyko.

Washington Post korespondentas H. R. Miller rašė: "Lietuviškoji iškilmė linkma ir kai ka naujo pasakanti. Vašingtoniečiai gerai Zadeikių pavaišinti ir supažindinti su Pabaltijo tautos istorija.

Lietuvos Pasiuntinybės namo priešakyje kabojo milžiniška geltona-žalia-raudona vėliava. Pasiuntinybės viduje Vašingtono diplomatai, valdžios pareigūnai, visuomenės įžymybės ėjo per raudonus karpetus istisa ponietį, sveikinė Lietuvos Pasiuntinį ir p. Zadeikiene, lūkuriauo ir nesiskubino lauk (kaip paprastai), naudodamiesi šeiminių sveitimumu—visa tai darydami, kad talkininkautų pagerbiant Lietuvos nepriklausomybės sukakties šventę. Gal būt mažai kas iš atsilankiusių pagalvojo apie tikrąją priežastį šios sėkmingos iškilmės, kuri sutraukė tokia reprezentacine vašingtoniečių grupe—mat, sukaktuvės pasitaiko kasmet ir nieko nepaprasto nėra. Bet šis lietuviškasis priėmimas buvo daugiau, negu paprastos sukaktuvės ir sveikimasis patirtiniais sumetimais. Priėmimas turėjo tokio pobūdžio, kad atsilankiusiems davė progos arčiau pažinti tą Europos respubliką, kuri senovėje buvo Didžioji Kunigaikštija, Rusų Imperijos dalis.—pagaliau davė progos arčiau pažinti Pasiuntinį ir jo žmoną. Priėmim-

Europos politikam sukuryje. — Dabartinis Anglijos ministras pirmininkas Neville Chamberlain, kuris dabar atsidūrė didžiausiam Europos politikame sukuryje. Čia jis matyti einant iš 10 Downing St., su savo žmona p. Chamberlain.

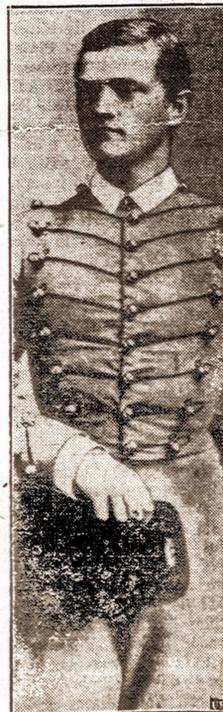
dami svečius, abudu jie neven-gė teikti informacijų apie jų krašto praeitį, dabartį. "Jei šiandien būtumėt Lietuvoje, kaip ten švestumėt",—kaž kas paklausė p. Zadeikiene. "Siek tiek panašiai, kaip čia, tik šventės pradžia tenai prasideda paradu, o diena baigiama operoje"—atsakė ji. Tarp gaušingų svečių pasirodė davo viena mergaitė, lietuvišku tautiniu apdaru pasirežiusi. Žymusis Lietuvos skulptorius Petras Rimša buvo tarp svečių. Jo kūriniai, ypač Artojas ir Mokykla, buvo pasigėrėjimo objektas. Artojas reprezentuoja žemdirbiškos Lietuvos sunkumus prieš nepriklausomybę, Mokykla puikiai vaizduoja tą praeities perijodą, kada lietuvių kalbos pamokos buvo galimos tik namie, arba visai negalimos". Dėl Zadeikiens sutaisytos "gėlių vėliavos", kuri nuosė arbatinį svečių stalą, Miller rašė: "Matyti, mėnukas turėjo pasidarbuoti, kad taip sutvarkytų gėles, kurios puosė stalo vidurį."

Toliau laikraštis kiek galėdamas išvardina atsilankiusių asmenų pavardes.

The Evening Star korespondentė Katherine Brooks smulkiai, rimtai ir rūpestingai aprašė visą iškilmę šimto eilučių straipsnyje, pažymėdama: "Lietuviškas priėmimas įvyko, nepriklausomybės sukaktis paženklinta. Priėmimas didelis, gausingas: apčiai atsilankė vyriausybės atstovai, kongreso nariai, diplomatinis korpas ir ypač daug Vašingtono diduomenės (society). Pasiuntinybės kambariai gausiai dekoruoti gėlėmis, o viena panelė su tautiniu lietuvių kostiumu įvairino linksma susirinkimą, kuris vaisingai ir linkėjo Lietuvai ne-

paliaujamo augimo ir taikos. Valgomasis kambarys buvo ne mažiau populiarus: visas ilgas stalas buvo apdėtas nepaprastais tautiniais lietuvių skanėstais. Stalo viduryje buvo gyvų gėlių kalva: geltonos, žalos, raudonos". Toliau aprašoma, kaip p. Zadeikiene buvo apsidėžiusi ir kokios gėlės puosė kambarys ir dar pažymėjo, kad "tarp svečių buvo ir p. P. Rimša, kurio bronzinis Artojas ypač kreipė visų atsilankiusių dėmesį".

Ps.

Kai jaunas buvo. — Amerikos didvyris ir buvęs vyriausias karo vadas generalas John J. Pershing, kai jis 1882 metais įstojo į karo mokyklą, kurią baigė po 4 metų.

Pastabos apie gudus

Vienybės 41 nr. teigiamai įvertinęs mano straipsnius ir, matyti, turėdamas mintyje mano knygelę "Kokie lietuvių bei lietuvininkų uždaviniai?" A. Gielutis rašo apie gudus. Jis sakosi buvojęs visoje Gudijoje ir girdėjęs tenyščius gyventojus vadinantis litvakais. Aš taip pat ten esu buvojęs ir teesau girdėjęs juos vadinantis litvinais. Litvakais, tutešais, štai duomenų pluoštas.

1903 m. Leipceje (Vokietijoje) emigrantų studentų suerigoje Mogilevo žydas savo prkalboje prasiūpė: "Nesumates vargingesnės tautos, kaip lietuviai (litovcy)". Aš paklausiau, kur jis matė lietuvius?—"Ogi mūsų Mogilevo gubernijoje!" — atsakė.

Kitu metu pavasarį važiuodamas arkliais Gluchovo apskrityje (Černigovo gubernijoje), kur rusai ir ukrainai gyvena mišriai, paklausiau vežiką, ar čia kartais negyvena lietuviai? Jis man atsakė: "Čia jų nėra, bet toliau į vakarus gyvena vis lietuviai, lietuviai". Mano brolis kareivis, 3 metus gyvenęs Stary Bychov, Gomeļvje ir kitose Mogilevo gubernijos vietose, savo dienoraštyje kartais mini, kad vietos ūkininkai sakėsi esą Rusijos lietuviai (ruskij litoviec).

1904 metų gale pašauktas į karą su japonais gyvenau Gomeļy (Mogilevo gub.) ir kartais lankydavau savo bendrą inž. Vl. Sirutavičių iš Vilniaus, stačiusį čia geležinkelio elektros stotį. Kartą jis paklausė tenykštė savo šeimninke, kokia kalba mes šnekamės, atsakė: "Dievai žino—prancūziškai, vokiškai!"—"Lietuviškai!" — sako Sirutavičius."—Ką?.. Čia visi kalba lietuviškai, o jūs...". Sudomintas tokios naujienos prieš Kalėdas, prieš carui atvykstant žiūrėti mūsų diviziją manevruojant arti Bohruisko, ėmiau kaimiečių taurautis, kaip jie save ir savo kalbą vadina. Visur gavau vienodą atsakymą: "Lietuvūs... po litovskij" (lietuvūs... lietuviškai).

1919 m. pavasarį Odeosoje

dėmėtosis šiltinės paguldytas ligoninėje išgirdau, kad čia tarnauja slaugė viena lietuvaitė. Pakviastąjį ateinant pasveikinau: "Labą vakarą, panele!" Ta išplėtė akis, nesupratusi, ko aš kalbėjau. Ji kilusi nuo Minsko.

Praėjus krizei, likau paguldytas kitoje patalpoje. Gretimose lovoje gulėjęs ligonis, išgirdęs mane esant lietuvi, pasisakė taip pat esąs lietuvis. Kuomet aš tuoj prašekau į jį lietuviškai, jis nieko nesuprato. Jis kilęs nuo Pogorelo, Naugarduko apskrityje, Minsko gubernijoje (arti Adomo Micekevičiaus tėviškės). Toje apylinkėje bene 1909 metais man važinėjant su baronu X ir svečius pas jo kaimynus bajorus, pastarieji tešvadinavo lietuvius. Tur būt visi Gudijos bajorai prieš didįjį kara vadinavosi lietuvius (litvinais). Man žinomi Gomeļyje Pšeborės kunigaikštis Sviatopolk — Mirskij ir kiti, o Minsko apylinkėje dvarininkas Prušinskis, poetas Ciprynska, Lietuvias (licvipais) vadinosi ir visos Gardino gubernijos ir Pinskio apskritys (Minsko gub.) visi kareiviai, tarnavusieji kartu su manim 1899 m. gvardijos pionierių batalijone Peterburge ir kitais metais 24-je pėstininkų divizijoje Vilniuje.

Litvakais vadinami Lietuvos bei Gudijos žydai Lenkijoje ir gal visam pasaulyje. A. Pūšhis man kalbėjo, kad taip buvo 1910 metais ir Londone.

Kaip rodo Gudijos upių ir vietų vardai, pilkapiai ir pilkai kalbėjimai, antropometrijos duomenys ir liaudies vadinimai, gudai yra suslavėję lietuviai. Vieniinteliai teisingas šis vadinimas lietuvių kalba tėra gudas, o kitose kalbose — litvin, Baltgudis (bielorus) netinka todėl, kad 1) kitokių gudu kaip "baltj", nėra, 2) gudai nėra jokie "rusai", o tik lietuviai ir lietuvninkai. "Baltgudis" yra liekana iš Aušros laikų, kuomet gudaus vadinta rusus. Ir poetas Baranauskas dainuoja apie rusus: "Kad tu, gude, nesulauktum: nebus

kaip tu nori..." Anais laikais, pagal rusofilų pavadinimus vadinant gudaus didžiarusius, teko vadinti baltgudžiais bielonus, mažgudžiais malorusus. Dabar gi žmonija žino rusus ir ukrainus ir turėtų žinoti litvinus (gudus). Štai, jau 1926 m. laidos New Pictorial Atlas of the World by G. W. James, A. H. Burgoyne and E. E. Peake 298-299 puslapiuose su antrašte: Nationalities of Europe parodyti lietuviais ir gudai iki Uzdniepio.

Gudai yra menkai tautiškai susipratus, ir juos vilioja prieš save rusai ir lenkai. Dalis jų simpatizuoja Lietuvai.

Mūsų uždavinys—tuos nautėjusius brolius traukti į save, žiūrint į juos taip, kaip žiūrime ir į kitus nesusipratus lietuvius. Atatinamą agitaciją vykdyt Lietuvoskių Vienybė (organizacija).

Visuomis

leiko savo namu. — Karas siaučia Kinijoje. Patrankų sviediniai, lėktuvų bombos ir po tokios ugnies durtuvų grūntinės sunaikino daugybę namų Pootungo apylinkėse. Karo viesulaj praėjus, pabėgėliai civiliai gyventojai grįžta ir mėgina surasti savo namus. Tik dalis jų sugrįžta. Bet ir tuos pabėgėlius kėčia ir tažo kinų policija, japonų kareiviams nenaleidžiant akių nuo jų visų.

VIENYBĖ
Established 1886

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklynne ir užsieniose:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	\$5.00
Pusei metų	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75

Redakcija siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.

Nesumandoti rankraščiai nesugojami

Visais reikalais adresuoti:

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smirnas — Vėdijus.
J. Tydiava — Redaktorius.

Į DARBĄ MOTERYS

Neseni laikai, kuomet mūsų tėvai į mergaitę žiūrėjo kitokiomis akimis, negu į berniuką. Dukters gyvenimas jiems rodėsi negalintis savarankišką. Net didžiūnai ir valstybių valdovai, gimus mergaitei, mažą džiaugsmo tereikiškę, kuomet gimus berniukui jie skambino varpais, garsiai šūkavo ir laistė vyną, kaip vandenį. Sūnus, įpėdinis, numatomas šalies valdovas, kuomet dūkra, jų nuomone, tegalėjo būti tik žmona vyrui. Nenuostabu, kad ir paprasti žmoneliai persiėmė ta nuomone. Ir šiandien dar sutinkame tėvus, kurie šykšti savo dukrelėms mokslo, teisingiamiesi, kad vaikams auginti klasių nereikia.

Moteris, iš kūdikystės dienu tegirdėdama tik savo pažėmimą, susigyveno su ta vyrų nuomone, apsisprato ir apsilėdo. Net ir dabar rasime moterų, kurios, vyrui norint dėl ko nors su jomis pasitarti, atsako: "Ką gi aš išmanau? Tu geriau žinai". Graudu tai stebinti. Taip paniekinoti save, taip slopinti protą ir valią!... O vis dėlto taip yra. Ir tai galime pastebėti ne tik pavieniūose asmenyse, bet išsise tautos.

Lietuvaitė svarbų vaidmenį vaidino tautos gyvenime, bet save, kaip žmogų, niekino. Tai liudija mums ir mūsų spauda. Kiek moterų joje dirbo? Kokias kelias jos vijosi gyvenimo eigą? Paprasta eilinė moteris stovėjo vietoj. Ji iki šiol laikė vyrą geriau suprantant dalykus. Ji tenkinosi aprūpinanti šeimą valgiu, apskalianti. Visi omeninis darbas jai buvo svetimas.

Kuomet tolesnė praėjusių moteris taip elgėsi, dar galima ją šiek tiek pateisinti. Bet šiandien? Šioje šalyje? Šiandien ji nebepririšta virtuvėje, ji netgi daugiau laisvo laiko turi, negu vyras. Mat, tas pat vyras, kuris nors laikė moterį tokiu padaru, kuris tetinka vir-

tuvėje stovėti, nejučiomis išstūmė ją iš jos, patiekdamas šimtus įvairiausių priemonių, išrastų palengvinti namų ruošai. Dėl tos priežasties šiandien visos moterys išsėina į gyvenimą aktingai. Jos pradeda suprasti, kad veidkamos visuomenei, jos privalo daugiau lavintis, privalo ieškoti daugiau išminties. Pradeda suprasti ir tai, kad norėdamos veikti, privalo sekti kitų veikimą. Norėdamos tobulėti, privalo išvysti savo klaidas. Ir kasdien tokių moterų vis didėsi būriai randasi. Nebeįmanoma joms visoms sueiti būrį ir pasidalinti gyvu žodžiu, mintimis.

Spauda, ta vertingiausia iš vertingiausių žmogaus išrastų priemonių, siūlosi su patarimu. Taigi Vienybėje atgaivinamas moterims puslapis yra labai sveikintinas darbas. Jei vyras mato reikala turėti net dešimtis savo laikraščių, kuriuose, be pasaulinių žinių, jie temoka vienas kitą gnaibyti šiuurkščiais žodžiais, tai moterims, kurių rasti tepasižymi meile, nuoširdumu ir visa, kas gražu, būtinai turi sprausis į mūsų spaudą. Moteris turi aktingai eiti į bendrą gyvenimo dirvą.

Stokime, seserys, į eilę, belskimės į vyrų širdis su meile, taurumu, kreipkime jų protą žoniškumo link. Per daug rieteny, per daug srovių mummyse, per daug susiskaldymo! Mes—lietuviai! Mes visi vienos moters nors šviežios mėsos; kepsnio, kotlietų, paukštienos ir t.t.

Neužmirškime, kad ir vyras seka mūsų darbus, kritikuoja mūsų mintis. Turėkime tai galvoje ir rašydamos neužmirškime vieno kito žodelio ir jį adresu pasiūti. Jei mums baisi netolima moters praėjusi, jei mes norime žengti į švieses ne ateitį, stokime į darbą!

Pr. Lapienė

KOKIE VALGIAI GALIMA GAMINTI IŠ MORKŲ

Morkos yra labai sveika vartoti, nes jos turi daug vitaminių ir druskų. Ypatinai naudinga jas vartoti silpniems organizmams. Vaikams labai sveika žalių morkų sūka. Mažiau morkų turi vartoti tik nutukę arba sergą cukraus liga.

Morkų košė

2 sv. morkų švariai numazgoti, sudėti į verdantį vandenį ir užvirinti. Paskui išgriebti, nuskusti, smulkiai supjaustyti, sudėti į puoduką, užpilti vandens, kad apsemtų ir užkaisti. Pridėti druskos. Virti kol pasidarys visai minkštos. Tada pertrinti per sietelį, sudėti atgal į puoduką, įdėti apie 1/4

sv. sviesto, truputį druskos, porą šaukštų grūstų sausainių ir 1 stiklą saldžios grietinės bei pieno. Truputį pavirinti ir duoti į stalą prie kokios nors šviežios mėsos; kepsnio, kotlietų, paukštienos ir t.t.

Keptos morkos

Morkas nuskusti, sudėti į verdantį vandenį, įdėti truputį druskos ir virinti kol liks pusiau minkštos.

Tada išgriebti, supjaustyti pailgiais plonais gabaliukais.

Keptuvėje įkaitinti sviestas, morkas pabarstyti cukrumi ir dėti į keptuvę. Kepti, kad iš abiejų pusių apraustų. Paskui duoti prie keptos mėsos.

Dolores grįžta į filmas. — Buvusi John Barrymore žmona, Dolores Costello grįžta į kino filmas. Ji pirma buvo filmų žvaigždė, bet, ištėkėjusi už John Barrymore, buvo pasitraukusi iš vaidybos.

MOTERŲ PASAULIS

Veda Ieva Trečiokienė

LIETUVOS MOTERŲ SUVAŽIAVIMAS

1937 m. gruodžio 11 ir 12 d. Kaune įvyko jubiliejinis moterų suvažiavimas (30 metų pirmojo moterų suvažiavimo), kuriame dalyvavo apie 800 moterų. Ką moterys svarstė, matyt iš suvažiavimo priimtų nutarimų, kurie yra toki:

- 1) Pavesti Lietuvai Moterų Tarybą sudaryti specialę komisiją, kuri turėtų paruošti moterų darbo bei veiklos penkmečio planą. Į šį planą turėtų būti įtrauktos šeimos, visuomenės ir politikos darbo sritys.
- 2) Prašyti Liet. Moterų Tarybą, moterų organizaciją bei atskirus asmenis daugiau susirūpinti skaudžiais šeimos gyvenimo klausimais. Palaikyti gerąs šeimas ir smerkti pasireiškusias šeimos pakrikimus bei negeroves.
- 3) Prie Liet. Moterų Tarybos įsisteigusiai juristų sekcijai pavesti, kad ji išstudijuotų svetimų valstybių įstatymus, kuriais tvarkomi šeimos, vaikų, moterų dvigubos moralės ir kt. su moters gyvenimu susiję klausimai.
- 4) Nors Lietuvoje yra pripažintos moterims lygios teisės su vyrais, tačiau gyvenime atsitinka visai priešingai. Todėl moteris turi savo pareigas gerai atlikti ir energingai ginti savo teises.

- 5) Teikiant valstybinę tarnybą neturi būti žiūrima: moteris ar vyras, bet į išsilavinimą bei mokslo laipsnį.
- 6) Daryti žygius, kad moterims būtų visai pavestas jaunos mergaičių auklėjimas pradžios mokyklose ir kad moterims būtų leista dalyvauti tose komisijose, kurios nustato mūsų mokyklų mokslo programas.
- 7) Kad inspektuojant pramonės įmones, kuriose dirba daug darbininkių moterų, turėtų žodį ir moters darbo inspektoras.
- 8) Kad moterims būtų leista prisidėti prie įstatymų leidimo.
- 9) Moteris turi iškovoti tvirtas pozicijas pramonėje, prekyboje ir amatuose. Todėl pirmoje eilėje moteris turi prisidėti ir remti kooperaciją. Moteris turi taupyti.
- 10) Moteris turi vengti kraštutinio modernizmo ir nešvaistyti tautos išteklius įsigyti prabangos dalykams iš užsienio.
- 11) Nuo mažens vaikams skiepti darbo ir pareigos jausmus.
- 12) Visos moterys turi daugiau palaikyti spaudą, ją prumeruodamos. Taip pat stengtis paruošti moterų-žurnalistų, kurios galėtų objektyviai vertinti moterų veiklą.

- 13) Su "geltonąja spauda", kuri griaua šeimas ir kenkia jaunūmei dorovei, kovoti yra kiekvienos moters pilietinė ir visuomeninė pareiga.
- 14) Moters pareiga palaikyti meną ir remti menininkus.
- 15) Jau dabar moteris turi organizuoti pagalbą galimam karui atsitikimui.
- 16) Skelbti kovą rūkymui, girtavimui, kortavimui ir kt. pasireiškiančioms blygybėms.
- 17) Kovoti, kad vienodos doros principai būtų taikomi ne tik moterims, bet ir vyrams. Dvigubos dorovės ateiptyje negali būti.
- 18) Susirūpinti ruošti šeimos gyvenimui jaunas moteris ir vyrus. Juos reikia mokyti mokyklose daugiau pedagogikos ir psichologijos.
- 19) Siekti didesnės ekonominės moters nepriklausomybės šeimoje, kad moters darbai būtų vertinami. Moters darbas šeimoje kiek galima reikiama racionalizuoti.
- 20) Susirūpinti tautos sveikatingumu, kad būtų tikrinama jaunuolių sveikata prieš vedybas.
- 21) Moteris inteligentės turi rūpintis, kad nebūtų prarasti tarp miestiečių ir sodiečių moterų. Sodietais reikia burti prie dabar veikiančių moterų organizacijų.

ŽYMIOS MOTERYS IŠRADEJOS

Moteriškei reikia pripažinti kreditas, nes jos per amžius buvo vyrų išnaudojamos. Nežiūrint to, kad jos buvo gerbiamos kaip motinos ir patarėjos, bet negalėjo visai naudotis laisve. Nors vyras su moterį pagalba valdė valstybes, tautos arba buvo išradėjai, bet moterims už tai teko mažas atlyginimas. Tik tekdavo joms girdėti: "Et, moterys... ką jos žino ar išmano?" Bet moters ištvermė, širdies ir sielos jausmai viską nugalėjo.

Nors moterys iš prigimties apdovanotos gudrumu, kurio pagalba jos gali nugalėti kad ir stipriausias vyras, nes vyras remiasi daugiausia raumenimis ir jų jėga, betgi moteris šimtmečius vilko vyro jungą. Jie taip manė: moteriškai tik lova ir pečius.

Bet, štai, atėjo 20-tas amžius. Ir moterys kelia galvas aukštyn ir eina pareigas lygiai su vyrais. Mes turime lygias teises, taip sakoma, betgi toli gražu ne visur ir ne visuomet. Tik pažvelkime prieš 25 metus atgal į Rusiją ar Lietuvą: ko moterys ar mergaitės buvo vertos. Be vyro leidimo negalėjo darbi ir į savo tėviškę nuvažiuoti, nes vyras pasu neduodavo. O jie galėdavo ir toli išvažiuoti, o žmoną per poterų patėgdavo nuo apskričeliją susigražinti. Daug motusio vyro... arba žveriskai besielgiančio ir nebūdavo jai teisių—grąžindavo pas vyrą. Viena moteris man pasakojo, kad jos vyras buvo venerikas. Ji skundėsi kunigui per išpažintį. Ir ką gi kunigas pasakė jai: "grįžk pas vyrą, nes žemė dreba. Trys stuomenys po tavim". Bet šiandien kitokie laikai.

Yra moterų, kurios savo žmogaus teises panaudoja geram tikslui. Ir štai, mūsų tarpe kiek moterų profesionalių, rašytojų, filosofų, išradėjų, veikėjų. Žilofe senovėje karalienės Semiramidos laikais buvo kabantių sodai ir augo daržovės išskeltose platformose. O viena romėnė Pamfilija išrado audimo stakles.

Viena prancūzė Bosolli'ytė buvo mineralogė 16-me am-

žiuje ir parašė daug knygų apie mineralus. Lamartinas rašo, kad Bosolli'ytė dėka mokslas susilaukė didelės šviesos. Tam pačiam amžiuje Berta Kralienė išrado antpirštį "naperską", kuris paplito po visą pasaulį. 17-me amžiuje Mentonienė patobulino kronis (pečius). Viena anglė išrado vaikams žaislus, kurie galima užsukti kaip laikrodį ir kurie daro įvairius judesius. Vokietė Marija Klauzenaitė pagerino audimo stakles ir išrado tipišką siuvamąją mašiną. 18-me amžiuje Marija Montegiu išrado rauplų sklepus ir net reikalavo skiepyti visus Anglijos gyventojus. Italė B. Foresti išrado meškerę ir kelis žuvininkystei įrankius. Švedė Ema Kerstenaitė išrado žibalinus (kerosininus) pečius, juos patobulino, ir tai pradėta naudoti visoje Švedijoje.

Marija Linnaitė 19-me amžiuje atrado elektrą kai kuriuose augmenyse. Liusė Matienė (Mate) išrado jūrinį teleskopą, kuris buvo ir yra labai naudingas jūrininkams. Vokietė Berta Blossaitė išrado mašiną odai ir kailiams. P. Dutilejytė išrado dirbtinį Normandijos marmurą. Ona Gavel'ytė išrado sūrį (kamomberį), prancūzai net paminklus pastatė jos garbei. 1809 m. amerikietė P. Klaravokis išrado audimo mašiną. 1815 m. jos draugė Marija Bušaitė užpatentavo higienišką korsektą. 1825 m. švedė Augustė Merkel'ytė išrado pirmą sleros degtuką. 1850 m. Elzbieta Smith išrado mašiną pėdams risti ir rugiams pjauti. 1872 m. Henrijeta Plum'aitė išrado vėdintuvą (ventiliatorių) vagonams. Bačienė iš Niurenbergo išrado priemonę negražioms ar atsikišusioms ausims pataisyti. 1892 m. amerikietė Glorija Berkaitė išrado ašiną drabužiams ir skalbiniams džiuvinti ir prosyti. 1893 m. prancūzė Luiza Dujė užpatentavo rašomąją mašinėlę. 1898 m. Rumunijos karalienė Karmen Silva išrado tyliai rašančią mašinėlę.

Svarbiausias šių laikų išradimas tai Kiurienės 1900 m. išrastas radijumas.

Čia suminėti tik tie kai kurie moterų išradimai. Jų yra tūkstančiai. Jiems visiems surašyti reikėtų daugybės puslapių. Daugelį moterų išradimų vyras pasisavino.

Prancūzė Liusė Kanar'aitė išrado žiburinį signalą automobiliui. Jos draugė G. Lezenaitė išrado ir pagerino prietaisą elektros šviesai kontroliuoti. P. Donatienė išrado lėktuvų motorams apsaugą nuo sutrenkimo. Marijona Gilarjadaitė išrado mašiną bulvėms rinkti. Paryžiuje Etelė Bigsaitė išrado priemonę drabužiams apsaugoti nuo liepsnos ir savotišką rakietą, kurią karo ministerija panaudojo kariuomenės reikalam.

Ir nežiūrint moterų išradimų daugybės ir moterų nuopelnų mokslui bei žmonijai, dar ne viena Nobelio premija neskirta moteriškai! Matyti, mes vis dar negalime išsivaduoti iš vyrų jungo. Buvusio Austrijos prezidento motina sako: "premijos priklauso vyrams (kaip jie sako), kurie monopolizuoja ne tik militarizmą, bet ir viską laiko savo rankose. Tai verčia moterį visai pasitraukti nuo militarizmo. Jos nenori karo. Jie pareiškia, kad 'karas tai ne bėgų dalykas'. O vistiek moteriškai priklauso garbė už jos pasiaukojimą, ištvermę ir motinišką meilę". Bet vistiek vyras be mūsų neapsieina. Ir generolas mirdamas šaukia gailėstingosios sesutės (slaugės).

F. Glemžaitė—Lazdynienė

SPALVOTO ŠILKO PLOVIMAS

Pamerkti į drungną vandenį, kuriame yra ištirpinta kiek druskos. Druska sustiprina spalvą. Šviesų šilką plauti su miltu Lux. o tamsesnį Panamos medžio žievės nuovirose.

Geriausiai spalvotas šilkas skalbiasi su benzinu. Benzinas keisti tol, kol rūbas pasidarys švarus. Po to gerai nuspausti ir lengvai rankose vėduoti, ligi benzinas išgaruos.

Vartota benzinas leisti nusistoti, paskui atsargiai nuplūsti ir pū to galima vartoti kitą kartą.

Tau, Birute!

Didinga mūsų tautos praėjusi. Ir rašyta istorija ir išlūpų į lūpas iki šiam laikui atėjusieji pasakojimai įvairiausiomis formomis vaizduoja eilę herojinių žygių kovoje dėl mūsų gimtosios šalies laisvės arba daugybės įvairių gražiausių senovės lietuvių praečių bei ypatingai skaisčių jų gyvenimo epizodų. Žymiausias tokių skaisčių epizodų yra Kestučio ir Birutės gyvenimas, prasidėjęs jų romantiškuoju susitikimu Palangos pajūryje. Visuose Lietuvos kampeliuose ir visur kitur, kur tik susirenka būrelis lietuvių, skamba dainelė: "Ant marių krašto..."

Sis gražusis padavimas kartu su ošarėmis ant pajūrio kalno žaliomis pušelėmis bei amžinai alsuojančios jūros užimu lietuviui primena, kad jo, lietuviu, vardas turi gražią praeitį, apšviestą riteriškas kardo švytravimais bei skaisčių meilės spinduliais ir kad jis turi kuo didžiulis. Tą jaučią kiekvienas, kam brangi mūsų praėjusi ir todėl nenuostabu, kad Birutės kalnas yra taip mėgiamas, jog ne vienas lietuvis neišvyksta iš Palangos jo neatlankęs.

O kurgi ten ypatingo? Pagarstas kalnelis, apaugęs tokiomis pat pušimis, kaip ir visas Palangos pajūris, ir kukli, labai kukli koplytėlė. Daugiau nieko. Bet ne nuostabus gamtos grožis, ne koks nors ypatingas žmogaus rankos kūrinys lietuvius ten traukia. Ne. Mūsų bočių žygių didingumas ir jų romantiškąjį skaisčių bus hipnotizuoja ir todėl kopiamė į tą kalną. O ten pasidėjus ar prie pušies parymojus bent kelėta minučių, krintinė prisiplodo tokiu gražių jausmų, kad nori daunoti, nori kiekvienam sukurtam kartoti: "Tik paklausk, apie kokią didingą praeitį šios pušys byloja".

Savita žmogui neslėpti gražiusius savo jausmus, bet visiems pareikšti, pareikšti taip, kaip kas moka: poetas—eilėrašciais, tapytojas—dazais, na, o kas kitaip nemoka, tai nors stipriai rankos paspaudimu ar nuoširdžiu pabučiavimu.

Ir Birutės kalno sukeliamuosius jausmus mūsų visuomenės dalis pasiryžo viešai pareikšti, pareikšti taip, kad ne tik lietuvis, bet ir kiekvienas svetimtautis juos suprastų ir vaizdžiai pamatytų, kuo mūsų siela džiaugiasi. Atėjo laikas, kada mes jau nebegalime tenkintis tik pasakojamais padavimais ir susikaupę vien kil-

niais jausmais misti: laikas tuos jausmus išreikšti realiomis formomis ir viena po kita atvaizduoti gražiais paminklais. Tą supratusi, Kunigaikštienės Birutės Karininkų Šeimų Moterų Draugija kartu su šaulėmis pasiryžo gražiausiam Lietuvos pajūryje, šalia Birutės kalno, pastatyti Didžiąjai Lietuvei—Eirutei paminklą. Praėjusią vasarą tas darbas jau pradėtas: pašventintas kertinis akmuo, ant kurio užrašyta: "Tau, Birute!"

Sumanymas gražus, bet jį įvykdyti—nelengvas dalykas. Negalima ir galvoti, kad kilniausiu Birutės kalno keliamu jausmų išreikšimas realia forma būtų menkas paminklelis. Kaip didingi mūsų tautos atmintyje Kestutis ir Birutė, taip lygiai dingingas turi būti ir jiems paminklas. Tą puikiai supranta numatyto darbo iniciatorės ir daro visa, kad paminklas atitiktų savo paskirtį. Be viso kito, tam reikalinga stambi pinigų suma. Kas ją duos? Ją reikalinga centas po cento, litas po lito surinkti. Iniciatorės žino, kad tai ne dienos, ne mėnesio, pagaliau ne vienerių metų darbas. Kaip bitės medų mažyčiai lašelėmis sunėša ir avilį, taip jos pasiryžusios išstvermingai didinti tam reikalui įsteigtą fondą ir nenusiraminti tol, kol turės pakankamai lėšų. Tam tikslui jos naudoja įvairias priemones, tik reikia nuoširdžiai pagaiduoti, kad mūsų visuomenė jų pasiūlymą darba įvertintų ir tinkamai paremtų.

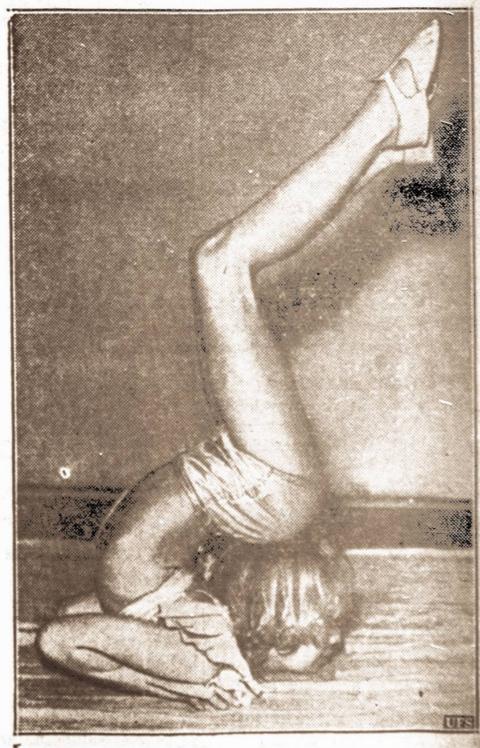
Kunigaikštienės Birutės Karininkų Šeimų Moterų draugijos Centro Valdyba yra pasiryžusi šiais Lietuvos jubiliejiniais metais ypatingai tuo reikalui rūpintis ir jau nuo pat pradžios to darbo imasi.

Reikia tikėtis, kad mūsų aukštoji visuomenė įvertins pagrindinį birutininkų tikslą ir prisidės prie Didžiosios Lietuvos atminimo vaizdus įamžinimo bei gražiausio Lietuvos pajūrio — Palangos pagražinimo.

Labai malonu paminėti, kad jau kelias Amerikos lietuvių moterų organizacijos: jau pasiuntė, o kitos taip pat žada pasiūlyti aukų Didžiosios Lietuvos paminklo fondui Lietuvoje. Stokime į talką!

S. D.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Mergaitės lankstumas. — 9 metų amžiaus mergaitė Imogene Winchester (Alton, Ill.) gali šitai persilenkti ir kitokiais panašiais išdaigais daryti. Ji stebina apylinkės gyventojus. Dargi ne visi gali žiūrėti tokių "triksų". Atsiranda moterų, kurios reikalauja uždrausti.

TAKE IT OR LEAVE IT

Vitalis Buksnaitis

On February 16th, 1938, His Excellency Harry W. Nice, Governor of the State of Maryland, issued the following proclamation: "Whereas, Joint Resolution No. 8 of the Acts of the General Assembly of Maryland of 1935 directed the Governor to proclaim February 16 of each year for the observance and commemoration of the founding of the Republic of Lithuania."

"Now, therefore, I, Harry W. Nice, Governor of the State of Maryland, do hereby proclaim Wednesday, February 16, 1938, as Republic of Lithuania Day and request the officials of the Government of Maryland to display the flag of the United States on all governmental buildings on said day and invite the people of Maryland to observe the day in schools and churches or other suitable places with appropriate ceremonies in commemoration of the founding of the Republic of Lithuania."

The importance to Lithuanian American of this proclamation cannot be minimized. In one fell swoop it recognizes the existence of the land of origin of over a million American citizens and disintegrates the absurd complex which caused so many of the more timid among us to call themselves Russian, Polish or Slav. To these latter the fact that Lithuanian Independence Day is a legal holiday in the State of Maryland will convince them that the land, language and traditions of their fathers are not unknown to intelligent people in the United States.

The Lithuanian Government showed its gratitude for state recognition of its independence anniversary by conferring the Order of the Grand Duke Gediminas upon the man who receives full credit for the passage of the resolution mentioned in the Governor's proclamation—Chief Justice William F. Laukaitis of the Baltimore Traffic Court. I'm not certain, but I believe that Judge Laukaitis is the first American born Lithuanian to receive coveted decoration.

Members of the Lithuanian Alliance of America should be proud to elect a man of the caliber of Judge Laukaitis to the office of national President. It would be an appropriate reward for a long, vigorous and unselfish devotion to all those things which Lithuanian Americans cherish and respect. His years of experience in responsible city and state positions, his total lack of interest in the worshipers of red, black or brown shirts and his quiet, sane and unvacillating adherence to his principles would be sorely missed by members of the Alliance if he were to be defeated in the elections which begin this week.

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

Weekly English Section Edited By Vitalis Buksnaitis

YOUTH GROUP SLATE CONFIDENT AS SLA ELECTIONS BEGIN

American born candidates plan clean campaign; Shallna endorses Buksnaitis

NEW YORK, N. Y.—Members of the Committee of Younger SLA Members shifted into high gear last week when the elections began which will determine the composition of the Supreme Executive Board of the Lithuanian Alliance of America for the next two years. Elections will be held in lodges throughout the country during the months of March and April and the final tabulation of votes will be made after May 5th, when the elections will officially close.

In an effort to eliminate the factional politics which have been devastating the Alliance, and in order to promote a more fraternal spirit among members in general, the Committee of Younger SLA Members wholeheartedly urges the election of the following candidates, particularly the American born Justice William F. Laukaitis of Baltimore, Vitalis Buksnaitis of Richmond Hill, New York and V. A. Kersevicus of Scranton, Pa., who can be relied upon to make use of their many years of commendable participation in the activities of modern younger Lithuanian Americans in making the Alliance a more attractive organization to potential members.

- For President WILLIAM F. LAUKAITIS
For Vice President VITALIS BUKSNAITIS
For Secretary Dr. M. J. VINIKAS
For Treasurer A. S. TRECIOKAS

- For Trustees STASYS MOCKUS and V. A. KERSEVICIUS
For Medical Examiner DR. S. BIEZIS

BOSTON, MASS.—Attorney Anthony O. Shallna, popular young Lithuanian leader, who was defeated by a very small margin of votes for the office of Vice President of the Alliance in the elections held two years ago, made the following assertion in a recent letter to Vitalis Buksnaitis, present candidate for that office:

"In reference to your candidacy for the Vice Presidency, I had been and still am of the opinion that it may be more effective to apprise your friends that you are receiving the support of previous candidates for that office on your last lap of the race. I am cheering for you along the way."

BALTIMORE, Md.—Close friends of Chief Justice William F. Laukaitis revealed that the presidential candidate has no intention of entering into a mud-slinging contest with the Socialist and Communist newspapers which are supporting the opposition slate. On being apprised of statements which had appeared in Naujienos, Laisve and Keleivis, the Judge is reported to have commented: "I'd rather fight fairly and be defeated, than win by using such tactics."

Vytautas G. Vizbara, Secretary, Committee of Younger SLA Members.

SLA YOUTH LODGE DANCE SATURDAY

RICHMOND HILL, N. Y.—The 372 (Jaunuolių) Lodge of the Lithuanian Alliance of America will present an entertainment and dance this Saturday evening (March 12th) at Alliance Hall, 197 Grand Street, Brooklyn. The affair was originally scheduled for February 26th but was postponed because many members of the lodge wished to attend the St. George Society dance which was held on the former date.

Dancing will begin at 7:30 Saturday evening and the entertainment will feature Victor Becker, popular Lithuanian Radio Hour star. Door prizes and other awards will be made by Vitalis Buksnaitis, president of the lodge and candidate for National Vice President of the Alliance, who will act as master of ceremonies.

It is hoped that public-spirited Lithuanian Americans in the vicinity of Brooklyn will be on hand at Alliance Hall this Saturday evening not only to make this initial affair a

success, but also to have a whale of a good time. Tickets purchased in advance are forty cents; admission at the door will be fifty cents.

Vytautas G. Vizbara, Secretary, Lodge 372

Alfred Lunt and Lynn Fontanne in the Theatre Guild's production of "Amphitryon 38", now playing at the Shubert Theatre.

RADIO HOUR PLANS PICNIC MAY 29

BROOKLYN, N. Y.—Not content with attracting record breaking throngs to Klashus' Clinton Park for five consecutive years, the Lithuanian Radio Hour established and directed by William Matusevicius and Vitalis Buksnaitis, is concluding elaborate plans to make this year's annual picnic even bigger and better than ever before. The Lithuanian Radio Hour will celebrate the conclusion of its

sixth, and the beginning of its seventh consecutive year on the air at Clinton Park Sunday, May 29th, the day before Decoration Day. Bus parties are already organizing in Cliffside, Bayonne, Elizabeth, Great Neck and other Lithuanian American colonies. Details of the approaching event may be heard every morning except Sunday at 9:30 and every Thursday evening from 8 to 9.

FINLAND—A BALTIC STATE

By L. J. Esunas (Staff Correspondent)

Washington, D. C. — In June of this year, the Tercentenary of the establishment by the Finns and Swedes of the first permanent settlements in the Delaware River Valley will be commemorated. In the celebration, the Federal Government and the states within which the territory of the New Swedish colony lay — Delaware, Maryland, Pennsylvania and New Jersey — will join hands with various organizations that are commemorating the arrival on our American shores of the pioneers of 1638.

It must be remembered that around the dates of these settlements, the Finnish people were in the analogous political status as were the Lithuanians as far as statecraft is concerned — Grand Duchy of Sweden and Poland respectively. It must not be confused, however, in thinking that the Finns are characteristically the same as the Swedes any more than the Lithuanians are Poles. From an ethnological and cultural standpoint the Finns are more closely related to their neighbors that are just south of them than they are to the Swedes. That is one of the reasons why Finland has been classified as a Baltic State like Estonia, Latvia and Lithuania.

Finland has, therefore, a rightful place in the celebrations because her own pioneering working classes and their renowned progenies contributed in no small measure in the early upbuilding of those United States. By the time United

States became a full fledged nation, a few descendants of the Delaware colonists had risen to pre-eminent position in local and national affairs, among whom were signers of the Declaration of Independence and of the Constitution of the United States.

Finland has furnished a singularly happy and appropriate beginning for the series of events that will culminate in the celebrations next June by sending over here on an extensive tour her famed Helsinki University Chorus as a representative of Finnish choral music. The founding of the chorus known in Finnish as Ylioppilaskunnan Laulajat and usually abbreviated by the capital letters YL is closely connected with the Finnish national awakening which in the 19th century broke out in the social life of Finland. The world famous national epic Kalevala became at that time in a very large measure an inspiration for authors and artists. There grew up a generation of artists and composers among whom the most prominent personality Jean Sibelius is considered one of the greatest musical geni of our own time. One of the results of the national awakening was the founding of Helsinki University Chorus in 1883. From the very beginning its principal aim was the creation and development of Finnish choral music and indeed it has considerably contributed to the raising of Finnish choral music to its present level.

The singers in the "YL" are students and alumni of Helsinki (Helsingfors) University and other higher institutions of learning in the Capital of Finland who, spontaneously, voluntarily and without any compensation whatever, practice the art of singing. It is evident that the work in the "YL" must be well disciplined and be very intense because each singer is a member of the chorus only during the time of his studies, after which time he must give room for new comers.

It was this particular scholastic chorus of fifty-five voices under the leadership of Martti Turunen, that arrived in Washington, D. C., Saturday noon, January 15, 1938 fresh from triumphs in New York and Boston. They were greeted at the railroad station by a delegation of local Finns as well as by the Finnish Minister and Congressional delegations from Minnesota, North Dakota, Montana and Wisconsin. They were then taken on a sightseeing tour and while visiting the Capitol Building, they were greeted by the Vice-President and were even granted the extraordinary privilege to come on the floor of the House of Representatives. That evening there was a reception and dance given by the local Finns and their friends under the chairmanship of Mr. John Savolaine. I attended this function and had the chance to speak to some of the young men who impressed me very highly. They were all of some chosen profession, craft or business.

CHEERS, JEERS AND REFLECTIONS

(Excerpts from letters received by the editor)

WARNS OF NAZI MENACE

BALTIMORE, Md.—My attention was called recently to your well known English page. I have met a good number of Lithuanian in my life. I have come to know them quite well and find them as good a group as any in this country. I speak as a German-born American without apology to any one for the above statement.

I hope that all Lithuanians, whether they be Lithuanians speaking Lithuanian, German,

Polish or Jewish language, or whether they be Catholics, Protestants, Jews or Gentiles, will stand in unison in opposing the encroachment of Nazi principles in the Lithuanian national life. As a matter of fact, Lithuania is the least affected by Nazism in the Baltic region and should be doubly immune.

Hitler's regime not only has become the medium for the furtherance of neo-paganism which is doing untold violence to the best traditions of the

German people, but has destroyed what once were the lasting interests of the German fatherland and in turn has become the arch-enemy of Western civilization.

I am sure that the Lithuanians and especially those German speaking Lithuanians of Memel (Klaipėda), with their characteristic Lithuanian names, will never succumb to this menace. May democracy prevail over Nazi and Communist dictatorships. Wilhelm Hugo Schulze.

By MILTON COHEN

Alfred Lunt and Lynn Fontanne have gathered a distinguished company to appear with them in Chykbo's "The Sea Gull", which will open on March 21st at the Shubert Theatre. The line-up includes, in addition to Miss Fontanne and Mr. Lunt, who will play Irina and Trigorin: Margaret Webster (Masha), Richard Whorf (Treplov), Dennis Hoey (Shamraev), John Barclay (Dr. Dorn), Uta Hagen (Nina), Sydney Greenstreet (Sorin), and Edith King (Pauline). The acting version has been made by Stark Young and the play is being directed by Robert Milton.

Now that "Shadow and Substance" is set for a long run at the Golden Theatre, Eddie Dowling, producer of the Paul Vincent Carroll play, is planning to present a series of one act plays with all-star casts. Three plays selected from the outstanding one-acters of the world will be presented nightly and there will be either three or four sets of three plays, which will be presented in rotation. Helen Menken and Ian Keith will be among the players who will open on Broadway shortly after Easter.

The Mercury Theatre will present five performances of "The Shoemakers' Holiday" and four of "Julius Caesar" during the week beginning March 7th at the National Theatre. "Shoemaker" will be shown on Monday, Tuesday, Wednesday and Saturday evenings and on Wednesday matinee. "Caesar" will be shown on Thursday and Friday evenings and on Thursday and Saturday matinees.

Clifton Webb, Lupe Velez, Libby Holman, Rex O'Malley, Toby Wing, Charles Kemper and George Dobbis, in the new Cole Porter musical, "You Never Know", are in New Haven for the premiere at the Shubert Theatre. The play is sold out in New Haven for the entire engagement of four performances. In addition to the actors, crew and musicians, the train carried John Shubert, who made his debut as a producer with the new Porter musical. Rowland Leigh, who adapted and directed the book, Robert Alton who staged the dances, and Albert Johnson who designed the sets. After the New Haven engagement the company goes to Boston, Washington and Philadelphia.

Out in the foothills of the Santa Cruz mountains in California the oddest sort of a playwright the Broadway has had any knowledge of in many a season, is at present immersed in the writing of a novel. One play of his own composition is running successfully in town and another, a dramatization of one of his stories, has just opened. He will probably never see either one of them. His name is John Steinbeck. He wrote "Of Mice and Men" now current at the Music Box. He is fascinated by the technique of playwrighting and he is enormously interested in the screen when it has met with the hands of the New York critics and the general public, but he has set his hand to the writing of a novel which he has had in the back of his mind for a long time and, being an authentic artist, he will permit no outside distraction like a trip east to interfere with the steady flow of its progress. It will probably be next December before he has finished with it and until then nothing can tear him from his task.

George Abbott, who was feeling classical last week, is feeling young and comical this week. So he has abandoned plans for a musical "Comedy of Errors" in favor of a high school comedy called "Exam", by Clifford Goldsmith. It may be along on April 13.

Kitty Cadille, star of the musical hit, "Three Waltzes", celebrated the 75th performance at the Majestic Theatre by playing hostess to all the Waltz families of Manhattan—all two of them. The musical, which is heading toward its 100th performance, stars Kitty Cadille and Michael Bartlett. It contains three acts based on waltzes by Johann Strauss, Sr., Johann Strauss, Jr., and modern waltzes by Oscar Strauss. The production was staged and directed by Hassard Short.

While the original company of "Pins and Needles" gave an abbreviated version of the hit show at the Department of Labor celebration of its 25th anniversary in Washington on Thursday evening, the road company took its place at Labor Stage for the night. The road company already has several performances under its belt, having played at Labor Stage the last few Sundays.

"Who's Who" a revue produced by Leonard Stillman, was presented by Eliza Maxwell at the Hudson Theatre on Tuesday evening, March 1st. There are twenty musical numbers in the first section and eleven in the second. That if you are mathematically minded, counts up to thirty-one numbers. The cast includes Imogene Coca, a splen-

did comedienne with a wealth of personality and a keen sense of humor. Rags Ragland, Lott Goslar, June Sillman, James Shelton, Mildred Todd, Jack and June Blair, Edna Russell, Joseph Beale, Leone Sousa, Peter Reawick, Elizabeth Wilde, Mara Alexander, Chet and Mort O'Brien and Beatrice Graham. "Golden Boy" will give an extra matinee at the Balasco Theatre next Tuesday for the benefit of the Actors Fund. Seats are now on sale at the Balasco box office.

Such excellent business is being done by Edward G. Robinson's new starring picture, "A Slight Case of Murder", at the Strand Theatre, that the management announces a second week for the film. Crowded and uproarious houses have greeted this comedy thriller of gangland, based on the Broadway stage play by Damon Runyon and Howard Lindsay. Appearing with Robinson are Jane Bryan, Allen Jenkins, Ruth Donnelly, Willard Parker, Bobby Jordan and many others. Lloyd Bacon directed "A Slight Case of Murder" for Warner Bros.

"Bringing up Baby", the new Katherine Hepburn-Cary Grant picture, had its New York premiere at the Radio City Music Hall. It was RKO Radio's second film to play the world's largest amusement center in 1938. "Snow White and the Seven Dwarfs" being the first. "Bringing up Baby" presents Miss Hepburn who has heretofore been seen in tragedy or social comedy, in her first film farce. The mood is merry, with a tame, lost leopard as the springboard of the action, and Hepburn on a man-hunt to make Gary Grant say "yes".

Darryl F. Zanuck's new musical romance, "Sally, Irene and Mary", starring Alice Faye, Tony Martin and Fred Allen, having played to capacity crowds at the Roxy Theatre in its first week, has been held over for a second week as the featured attraction of the film program. On the Roxy stage, also held over for a second week, is the Fanchon and Marco variety show, headlined by the Condos Brothers and Paul Kirkland. "Sally, Irene and Mary", a Twentieth Century-Fox production, was suggested, for the screen by Edward Dowling and Cyrus Wood's celebrated stage play. The screen play was prepared by Harry Tugend and Jack Yellen from an original story by Karl Turenberg and Don Ettlinger.

A last minute switch in bookings brought to the Criterion screen "Prison Nurse", on March 3rd, following the run of the current Columbia film, "She Married an Artist", which stars John Boles. "Prison Nurse" will be followed by Paramount's "Dangerous To Know", with Akim Tamiroff, whose portrayal of Dominique You in "The Buccaneer" is still making history, and Anna May Wong, topping the cast. It is scheduled to begin on Thursday, March 10th. "Prison Nurse" is a story dealing with the problems of a young nurse who is sent to a prison during an epidemic following a disastrous flood. How she aids the aquittal of a doctor who has been convicted of a "mercy death" forms the climax of the story.

At the Capitol Theatre Robert Taylor has been held over for a second week in M.G.M.'s two-fisted hit "A Yank at Oxford", the story of a Yank who fights his way through Oxford. "In Old Chicago", the 20th Century-Fox spectacle based upon the story of the fire which swept the mid-west city in 1871, begins its tenth week at the Astor Theatre. It is being shown on a two-day schedule. Produced under the personal supervision of Darryl F. Zanuck, "In Old Chicago" has Tyrone Power, Alice Faye, Don Ameche, Alice Brady, Andy Devine and Brian Donlevy in the leading roles. Its cast includes twenty featured players and more than 3,000 extras. It was directed by Henry King.

"The Buccaneer", starring Fredric March, with Francis Gaal and Akim Tamiroff is being held over for a third week at the Paramount.

Columbia's "Penitentiary", opened a New York engagement at the Globe Theatre on Saturday (March 5th). Walter Connolly, Jean Parker, John Howard and Robert Barrat, share the top roles. The large supporting cast includes: Marc Lawrence, Thornton Hall, Marjorie Main, Robert Allen, Bette Mitchell, Arthur Hohl, Dick Elliott, Eric Wilton, Edward Ivan Sloan, Stanley Andrews, Ward Bond, William Arnold, Lee Shumway, Frank Meredith, Dick Curtis, Ann Doran, Lee Prather, Lester Dorr, and Genaro Carci.

Sylvia Froos, singer of the stage, screen and radio, will appear at Loew's State for one week, in place of Lita Grey. Chaplin, who "canceled her engagement because of illness"

Į LIETUVĄ
TIK SEPTYNIOS DIENOS
Jei keliausite ekspressiniais garlaiviais:
BREMEN-EUROPA
Greiti traukiniai prie pat laivų
BREMEN ir EUROPA
Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.
Arba keliaukite populiariais laivais
COLUMBUS
HANSA • DEUTSCHLAND
HAMBURG • NEW YORK
Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen
ar Hamburgo.
Mes jums pagelbėsime gauti vizitinių ir imi-
gracijos vizas jūsų Europos šalinėms.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

Pabėgėliai dėl potvynio. — Raudonoji (Red) upė Arkansaso valstybėje patvino ir apėmė didelius žemės plotus. Tų plotų gyventojai turėjo bėgti iš savo namų, o kiti apsentieji buvo išgelbėti. Čia matome išgelbėtų pabėgėlių šeimą gyvenant kareiviškoje palapinėje su savo išgelbėtais šunimis ir vištomis. Juos dabar šelpia Raudonasis Kryžius.

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių parandavojimas ir administravimas
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS

314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.
KAMPAS ADAMS STREET
Telefonas, Market 2-4867

Jaunoji Lietuva

Scranton, Pa. — Kovo 6 d. bus rodomi Lietuvos judomi paveikslai, tautinės bažnyčios saleje 7 val. vakaro.
Paveikslus rodys J. Januškevičius, kuris visada nutraukia geresnius paveikslus, negu kit filmininkai. Šį kartą jis radys pirmą kartą naują paveikslą Jaunoji Lietuva. Šis paveikslas čia niekad nebuvo rodomas pirmiau.
Patartina visiems ateiti, nes čia tik vieną vakarą rodys šis filmas.

Bilietai tik 35 centai.
Tauras

ŠIAIS METAIS AS VAŽIUOJU Į LIETUVĄ!

"GERAI! KODĖL NĖPRISIDĖTI PRIE EKSKURSIJOS, KURIAI AS VADOVAUJU S.S. LANCASTRIA?"

Plauk tiesiog į **KLAIPĖDĄ** laivu
S. S. LANCASTRIA per **KIEL KANALĄ**
Išplauks iš New York'o gegužės 21 d.

Stai yra Jums gera proga aplankyti Lietuvą vienintelis laivo kuras plaukia tiesiog į Klaipėdą per vaizdingą Kiel Kanala. Pasitarkite gerai ir patogiai kelione, kuriai asmeniška vadovauja PIJUS BUKSNAITIS, Cunard White Star linijos lietuvių skyriaus vedėjas.

Patogus kambariai, gražūs viešieji kambariai, plaukiojimo baseinai, geras valgis, pramogos, mandagus aptarnavimas ir gražiai vaizdai plaukiant per pagarsėjusį Kiel Kanala. Smulkesnių informacijų kreipkitės pas savo vietinį agentą arba

CUNARD WHITE STAR
25 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

SKAITYKITE VIENYBE

EKSTRA! EKSTRA!

Nepaprastas pavasarinis su specialia idomia programa

BANKIETAS IR ŠOKIAI

RENGIA

VIENYBE

Kovo 27 d., 1938 m.

BROOKLYN CENTRAL PALACE

16 Manhattan Avenue, Brooklyn, N. Y.

Dalyvaus pirmą kartą iš Montrealo (Kanados) **DAINININKAS BOSAS-BARITONAS VILIUS KUNKIS**

Kanadiečių Lietuvių dainininkų trejetas:
Vincas Kajackas, Kazys Jasiūnas, Pranas Brazauskas

Šis trejetas dainuos linksmas lietuviškas dainas ir kupletus
Lietuviškas baras su užkandžiais, pagamintais iš importuotu Lietuvos maisto produktu. Žemos kainos.

Ižanga į bankietą su programa ir šokius \$1.50
Ižanga tik į šokius 40 centu

VIENYBĖS KELEIVIŲ BIURAS

KAIP IR KOKIU KELIU MANAI VAŽIUOTI Į LIETUVĄ?

Jeigu manai važiuoti į Lietuvą šį pavasarį ar vasarą, dabar laikas pradėti rūpintis reikalingiausiais kelionei dokumentais, praktiškais nurodymais, o svarbiausia, užsisakyti vietas laive iš anksto.

VIENYBĖS LAIVAKORČIŲ AGENTURA, turėdama patyrusių turizmo vedėjų, suteiks Jums daug naudingų patarimų ir informacijų apie visas laivų linijas, pagelbės sudaryti visus dokumentus, iš anksto užsakyti geriausius kambarius.

OFICIALĖ VIENYBĖS DIENRAŠČIO EKSKURSIJA
SPECIALIU LAIVU
LANCASTRIA
Tiesiog į Klaipėdą be persėdimo
Iš New Yorko Gegužės—May 21 d., Iš Bostono Gegužės—May 22 d.

Be šios, bus dar ir sekamos ekskursijos į Lietuvą

S.S. EUROPA Per Bremeną į Kauną arba Klaipėdą	GEGUŽES-MAY 3
S.S. GRIPSHOLM Iš New Yorko į Klaipėdą be persėdimo	GEGUŽES-MAY 28
S.S. BRITANNIC Iš New Yorko į Kauną arba Klaipėdą	BIRŽELIO-JUNE 11
S.S. AQUITANIA Per Cherbourg į Kauną arba Klaipėdą	BIRŽELIO-JUNE 18
S.S. GRIPSHOLM Iš New Yorko per Gothenbergą į Kauną	LIEPOS-JULY 1
S.S. AQUITANIA Per Cherbourgą į Kauną arba Klaipėdą	LIEPOS-JULY 16
S.S. STATENDAM Per Rotterdam	RUGPJUČIO-AUGUST 5

Sioms ekskursijoms pritaria Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga
Kreipkitės su pilnu pasitikėjimu. Patarimai ir įvairios informacijos nemokamai.

VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ODOS-KRAUJO-NERVŲ LIGOS GREITAI IŠGYDOMOS

Vyrai ir moterys sergantys kraujo ir odos ligomis, kronišku nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išimamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės pas DR. ZINS, kuris jums maloniai patars ir viską išaiškins.

RENTGENO SPINDULIAIS KRAUJO EGZAMINACIJA SĄLYGOS VISIEMS PRIEINAMOS
Dr. L. ZINS
110 East 16th Street, New York, N. Y.
arba UNION SQ. ir IRVING PL.
VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

Tel.: EVergreen 7-2534

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėlioms ir Ištadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

NAUJA SVARI VIETA
Restaurant, Bar & Grill
411 GRAND STREET, Brooklyn, N. Y.
Sav. Vincas Vyšniauskas
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Deginė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBE

VIENYBĖ

DIDELĖS SEKMADIENIO IŠKILMĖS

Atelnantį sekmadienį, kovo 6 d. 4 val. popiet SLA salėje (197 Grand St., Brooklyn, N. Y.) įvyks laukiamas Am. Liet. Tautininkų Klubo pokylis ir šokiai, paminintį šio klubo gyvavimo dešimtmetį. Patyrusios šeimininkės gamina puikius lietuviškus ir amerikoniškus valgius.

Po jaukios vakarienės keli

Kai kurie artistai, kurie vaidina volkele Saly, Irene and Mary, kuris dabar rodomas Roxy teatre.

New Yorko Teatruose

SAM H. HARRIS PRESENTS
GEORGE M. COHAN
IN A NEW MUSICAL REVUE
I'd Rather be Right
ALVIN THE... W. 52 St. Mats. Wed. & Sat.
THE PULITZER PRIZE PLAY
YOU CAN'T TAKE IT WITH YOU
"Season's Funniest Comedy"—New Yorker
BOOTH Thea., W. 45 St. Mats. Wed. & Sat.

MAX GORDON presents 2nd Year
"THE WOMEN"
COMEDY HIT BY CLARE BOOTH
CAST OF 40—ALL WOMEN
ETHEL BARRYMORE Thea., W. 47 St.
Mats. Wed. & Sat. at 2:40 Eves. 8:40

THE THEATRE GUILD presents
"WINE OF CHOICE"
Nauja graži S. N. Behrman komedija
LESLIE CLAUDIA ALEXANDER
BANKS MORGAN WOOLCOTT
Mats. Thurs. and Sat. 2-30
Evenings 8-30
GUILD THEATRE, 52nd St.
West of Broadway

A GEORGE ABBOTT PRODUCTION
ROOM SERVICE
A Comedy by John Murray & Allen Boretz
CORT THEATRE, West 46th Street
Even. 8:45-10 to 11:00
Mats. WED. and SAT. 2:45, 5:30 to 12:00

TARZANAS GALINGASIS

8. Nors Wood ri neturėjo noro žudyti, bet jis ketino paleisti švį, kad apgėdintu užpuolikus. Ketinamas pakelti šautuvą, jis atsiminė, kad ginklas beveikia prieš burtus. Pagaliau jis pastebėjo, kad jo rankos pastvė ir negali pakelti šautuvo kad paleidus švį. Jis buvo bejėgis.

visuomenės veikėjai pasakys kalbas, pritaikintas sukaktuvėms, ir nušvies tautininkų tikslus, uždavinius ir veiklą.

Po to garbės svečias Lietuvos generalinis konsulas J. Budrys įteiks Lietuvos ordinus keliems lietuvių tautai nusipelnusiems mūsų veikėjams. Tais garbės ženklais bus apdovanoti Didžiojo New Yorko ir apylinkės lietuvių veikėjai (moterys ir vyrai). Tai svarbus įvykis. Apylinkės visuomenei taip pat tenka garbė, kad net būrelis jos veikėjų, daug prisidėjęs prie Lietuvos Nepriklausomybės kūrimo ir ilga eile metų su pašaukimu dirbusių tautininkų, ir kultūrinėje dirvoje, dabar Tėvynės apdovanojami. Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties proga Tėvynės padėka ir pagarba pareiškiamą išsų ne vienam, bet būreliui veikėjų. Malonu pažymėti, kad tautinė Lietuvos vyriausybė nepaiso tų veikėjų pasaulėžiūros ar įsitikinimų, bet sugeba įžiūrėti atskirų lietuvių nuopelnus Lietuvai bei lietuvių tautai.

Po tų visų gražių iškilmių, kas novės, galės smagiai pasitarti, projant šunišioms J. Navicki "Naktis Pelodom". Dangus nesupyks dėl to. Jeigu miriamis Katalikų Bažnyčia leidžia š kti ir linksminis gyvenioje šv. Patiko diena, tad ir lietuviams galima tas pat padaryti tautinėje savo šventėje.

Įžanga į pokylį ir šokius \$1.50 asmeniui, tik į šokius 25 centai.

Tikieta galima įsigyti anksčiau skelbtose vietose: Vienybės administracijoje, Tautininkų Klube, pas J. Ginkū, A. Vikrių ir Pr. Narvyda. Tikieti dar bus galima įsigyti ir ieinant į aukso blizgančią SLA salę.

Taut. Klubo narys

LINKĖJIMAI VIENYBĖS ADMINISTRATORIUI

Pirmasis Lietuvos konsulas Amerikoje ir dabartinis nuolatinis Vienybės bendradarbis Los Angeles, Kalifornijoje dr. J. J. Bielskis, Vienybės administratoriai p. J. Smitrui atsiuntė šitiekį laišką:

"Su dideliu malonumu sužinojau, kad Tamsta pasiėmė Vienybės biznio reikalais rūpintis. Tikrai tenka pasveikinti to laikraščio direktorius už Tamstos pakvietimą. Esmi tikras, kad po Tamstos patvyrus, suramnia ir gėbia vadovyste Vienybės biznis augs ir bujos. Nuosirdžiai linkiu Tamstai kogeriausio pasisekimo".

Krepšinio rungtynės. — Šiomis dienomis New Yorko įvyko New Yorko universiteto ir New Yorko kolegijos krepšinio rungtynės, kurias laimėjo New Yorko universitetas rezultata 29:37. Kaip matyti iš paveikslėlio, rungtynės buvo įdomios.

Šv. Kazimiero draugija Elizabeth, N. J.

Elizabeth, N. J. — Šv. Kazimiero Draugija — broliškos pašalpos lietuvių vyrų organizacija, įsteigta Elizabeth, 1891 m. gruodžio 13 d. Juozo Vaičiūlio name (prie sališono ant Pine St.). Įstojo 52 nariai.

Į pirmą draugystės valdybą įėjo še asmenys: pirm. — Vincas Ambrazevičius, vicepirm. — Motiejus Brazinskas, nutarių rašt. — Vincas Kalinauskas, finan. rašt. — Simas Makauskas, izdininkas — Juozas Vaičiūlis ir izdo globėjai — Povilas Pikutis ir Adomas Babarskis.

Draugija yra pirmutinė lietuvių draugija ne tik Elizabeth, bet ir New Jersey valstybėje, gausinga savo nariais ir pasižymėjusi savo garbingais darbais: šelpė savo narius, dirbo savo tėvynei Lietuva ir lietuvių bei ir šelpė parapiją.

Ši draugija pirmutinė prisidėjo prie SLA ir jai priklausančiam pirmam kuopos numeris, 1892 m. kun. Al. Burbos laikais. Šios draugijos iniciatyva įsteigta liet. politinis Gedimino klubas ir šv. Petro ir Povilo liet. parapija.

Ši draugija pirmutinė New Jersey pradėjo viešai kelti lietuvių vardą, dalyvaudama paraduose ir kituose politikos susirinkimuose.

1893 m. Amerika iškilmingai minėjo K. Columbo ir Amerikos atradimo 400 metų sukaktuves.

Čikagoje buvo pasaulinė paroda, o New Yorko buvo pasaulio kariško laivyno paroda. Buvo padirbtį Columbo trys laivukai, kurie plūduriavo Hudson upėje, kaip antukai, suliginant su kitais kariškais laivais.

MIRĖ

Eva Klimas, 50 metų amžiaus, gyveno 350 Keap St., Brooklyn, N. Y. Mirė kovo 2 d. Laidotuvės bps šeštadienį kovo 5 d. iš Karalienės Angelių parapijos lažnyčios į šv. Trejybės kapines, Kūnas pašarvotas J. Garšvos koplytėlėje.

ATSIIMKITE LAIŠKUS

Vienybės administracijoje yra laiški šiems asmenims:
W. Razsolaskis
H. Kabus
Stanislavas Boguckis
J. Lugauskas
W. Gerold
Frank Jonaitis
Apolonija Lastauskiene
Geo. Loeffler
J. Tuskin
I. Stakiu
J. Szatkowska
V. Wilkes
J. Widunas
A. Sleuis
W. Urban
P. Blagoff
W. K. T.
P. Rimkus
Malonėkite laiškus atsiimti.

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUM. 6-9108

T. Kulber
Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUCUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvis
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUMberland 6-8629

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAN 4-8746

SKAITYKIT VIENYBĖ

IVAIRIUS SKELBIMUS
VIENYBĖS RAŠTINĖ
PRIIMA KASDIEN
Nuo 9 val. ryto
ligi
7 val. vakaro
Išskiriant sekmadienius ir šventadienius
193 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
TELEFONAS EVERGREEN 7-7840

PAIESKAU Juozo Bolevičių, kuris gyveno Lawrence, Mass. Turis svarbų reikalą. Prašau atsiųskti šiuo adresu:
VICTOR PAULEK
R — 1, Hesperus, Colo.
(5—53)

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Kas bus toliau žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. ED. W. ZUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
VALANDOS
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkūrė savo Williamsburgo ofisą
522 BEDFORD AVE
n. coli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
Almost Immediate Relief
COLD, HEADACHE, NEURALGIA AND
MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES
BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8213

61-02 Grand Avenue
Maspeth, L. I.
Tel. Havemeyer 8-2977

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupšis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7021

PIRMOS RUSIŠIOS LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street
Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BILIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Koplyčia Laidotuviams

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Koplyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

VILNIUS

LITHUANIAN DAILY

Per 20 metų Sovietų Sąjungą valdė judošiai. O mūsų bolševikai per visą tą laiką deklamavo, kad Sovietų Sąjunga — rojus, o tie judošiai — viso pasaulio proletariato išganytojai...

LII. METAI. 54 (346) N.

BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., KOVO-MARCH 7 D.

KAINA 3 CENTAI

MAINE VALSTYBĖJE IN- DENŲ SKAIČIUS PA- DVIGUBĖJO

EASTPORT, Me. — Maine valstybės statistikos žiniomis, vėliausių 75 metų bėgyje Maine valstybėje Amerikos indėnų skaičius padidėjo dvigubai. Paskelbta, kad indėnų moteris dažnai veda baltieji ir indėnų vyrai veda baltas moteris. Dėlto esą, indėnų skaičius padidėjo.

NAUJA LATVIJOS VIDAUS PASKOLA

RYGA, Latvija. — Vasario mėnesio pradžioje Latvijos vyriausybė paskelbė naują vidaus paskolą 34 latų sumai 5 nuosimėjų palūkanomis. Tais pinigais numatoma pastatyti naują didelę elektros stotį ties Kėgums. Vienos savaitės bėgyje valdžia pardavė paskolos laktų už 35 milijonus latų.

MOTINA SŪNUI ATIDUODA SAVO AKĮ

NORTH WALES, Pa. — Prieš pora dienų vienos jaunos šeimos sūnus, sirges plaučių uždegimu, pasveiko, bet gydytojai sako, kad jis gali netekti abiejų akių, jeigu viena akis greitai nebus išpauota. Vaiko motina gydytojams pareiškė, kad ji savo sūnui atiduos savo akį. Motinos akis bus išimta ir įdėta sūnui. Operacija įvyks šiomis dienomis.

JAPONIJA SAVO KAREI- VIAMS ŽADA AMŽINYBĘ

TOKIO, Japonija. — Japonijos visuomenės vadai, karo vadai ir tikybos mokytojai visiems Japonijos kareiviams, kurie žus karėje žada amžiną pomirtinį gyvenimą ir laimę. Nurodoma, kad dėlto japonai taip atkakliai ir fanatiškai mūšiuose kovoja, nes jie tiki, kad mirę kovoję jie turės amžiną laimę kitam gyvenime.

NAUJAS LATVIJOS VICEPREMIERAS

RYGA, Latvija. — Margers Skujenieks, ligšiolinis Latvijos vicepremieras, dėl blogos sveikatos šiomis dienomis rezignavo. Į jo vietą pakviestas žinomas Latvijos nepriklausomybės kovų didvyris Janis Balodis, kuris dabar yra ir Latvijos Krašto Apsaugos Ministras.

ISBRAUKĖ 22 STUDENTŲ ORGANIZACIJAS

KAUNAS. — Pagal Vytauto Didžiojo universiteto statutą studentų organizacija, norėdama būti universiteto vadovybės patvirtinta, turi turėti ne mažiau 25 narių. Ryšy su tuo, visos studentų organizacijos perregistruota. Ne laiku įteikusios narių sąrašus ar nepakankamai jų turinčios, kai kurios studentų organizacijos išbrauktos iš universiteto paskelbto sąrašo, pvz., socialistų žaidžias ir Aušrininkai, latvių Sidrabėna, lenkų Lauda, žydų Moria, rusų Filiaė Rutheniaė, suvalkiečių Vėgines Sudariaė ir daugelis kitų. Kartu išbraukta 22 organizacijos.

LIETUVA NUGALEJO RUMUNIJĄ

PRAHA, Čekoslovakija. — Šiomis dienomis Prahėje prasidėjo tarptautinės ledo ritulio (hockey) rungtynės. Lietuvai teko rungtis su Rumunija. Pirmašias rungtynes Lietuva laimėjo 1:0.

KALTINAMIEJI KOMUNISTAI SAKO, KAD TROCKIUI DAVĖ MILIJONĄ DOL.

Savinosi valdžios pinigus ir vėliau juos siuntė Trockiui į Norvegiją ir Meksiką

Leonas Trockis

BALTIJOS VALSTYBĖS AP- SISAUGOJA NUO GYVULIŲ EPIDEMIJOS

RYGA, Latvija. — Vėliausiu laiku Vakarų Europoje kai kuriose valstybėse pradėjo siausti gyvulių snukių ir nagų ligos. Baltijos valstybės: Lietuva, Latvija ir Estija tarėsi kaip geriausiai bendrai apsisaugoti nuo tos gyvulių epidemijos. Nutarta uždrausti gyvulių, odų ir kitų produktų importą iš tų valstybių, kuriose epidemija siauria. Taip pat nutarta visus gyvulių ir gyvulių produktus importuoti į tas tris valstybes tik per vieną uostą, kad geriau būtų galima sukontroliuoti jų įvežimą ir tinkamai apsisaugoti.

LIKVIDUOJA PAVARGE- LIŲ PRIEGLAUDAS

WASHINGTON. — Įvedus socialės ansauros ir senatvės pensijos įstatymus, kai kuriose valstybėse jau likviduojamos pavargėlių ir senėlių prieglaudų. Iki šiol įvairiose valstybėse jau likviduota met 75 senėlių prieglaudos. Daugiausiai jų likviduota Connecticut, Illinois, Iowa, Maine, Maryland, Minnesota, Tennessee ir West Virginia valstybėse.

AUSTRIJOS ŽEMDIRBIAI REMIA SCHUSCHNIGG'Ą

VIENA, Austrija. — Austrijos žemdirbių sąjunga pareiškė Austrijos vyriausybei, kad nežiūrini kaip naciai bandys suvaržyti ir diktuoti kancelieriui Schuschnigg'ui, jie mano, kad kol jis bus valdžioje naciai Austrijoje negalės įsigalėti. Visi žemdirbiai ta proga pareiškė, kad visi, kaip vienas remis Schuschnigg'o politiką Austrijoje.

LATVIJA IMPORTAVO 711 UŽSIENIO FILMŲ

Ryga, Latvija. — Perėitais metais Latvija iš užsienio importavo 711 filmų, kurių dauguma iš Jungtinių Valstybių. Taip pat daug filmų importuota iš Vokietijos, Anglijos, Austrijos ir Sovietų Sąjungos. 1937 metais iš Amerikos importuota daugiau kaip 33 nuosimėjai daugiau filmų, negu 1936 metais. Iš visų importuotų filmų 40 buvo uždrausta demonstruoti ekrane.

MASKVA. — Šiomis dienomis kai kurie teisiami Sovietų tariamieji išdėvėkai būk teisimui prisipažino, kad jie teikė svetimos valstybės įvairias informacijas apie Sovietų kariuomenę ir karo aviaciją, o gautus pinigus paslysdavo savo vadui Leonui Trockiui, kuris tuo metu gyveno Norvegijoje. Iš viso esą, pasiūta jam apie vienas milijonas dolerių. Tais pinigais Trockis būk organizavo naują revoliuciją Rusijoje, bet, kaip žinoma, ji iki šiol neįvyko.

1931 metais Trockis gavęs apie \$985,000 pinigų pasisavinęs iš Rusijos prekybos su užsieniu apyvartos. Tuos pinigus pasisavino ir vėliau persiuntė Trockiui kai kurie jo pasekėjai.

Paskutinių trijų metų laikotarpyje Trockiui kasmet buvo pasiūsta po \$110,000.

Kaltinamieji taip pat prisipažino, kad gavę Trockio įsakymus teisme neprisipažinti kaltėje.

Trockis, kuris dabar gyvena Meksikoje pareiškė, kad visi kaltinamieji pareiškimai teisme yra grynas melas.

VALKININKIETIS ŽUVO 'ISPANIJOJE

VILNIUS. — Pereitais metais keletas ne-mos Lietuvos laikraščiai rašė apie lietuvio St. Račkausko mirtį Ispanijoje. Laikraščiai Račkausko gimimo vietos nepažymėjo. Ryšy su ta žinute šiomis dienomis gavome iš Valkininkų valsė. Puokėnės kaimo gyvenančio Račkausko laiška, kuriame jis rašo, kad žuvs Ispanijoje Stasy yra jo sūnus. Kartu prasė pranešti smulkesnių žinių apie žuvusį sūnų.

St. Račkauskas savo metu buvo išvykęs Argentinon, iš kur savanoriu įstėjo Ispanijos vyriausybinių armijon. Vėlonis paliko senelius tėvus.

28 milijonai dolerių nenuma- tytoms išlaidoms

WASHINGTON. — Jungtinių Valstybių Kongreso Atstovu Rūmai priėmė įstatymą, kuriuo paskiriamas \$28,089,027 visokioms nenumatytais išlaidoms įvairiuose valdžios departamentuose.

Rytų svečiai. — Muskato ir Omano sultonai su Jungtinių Valstybių Sekretorium Cordell Hull. Sultoną stotyle pasitiko p. Hull ir kiti vyriausybės nariai.

POTVYNIS KALIFORNIJOJE PADARĖ NUOSTOLIŲ UŽ 25 MIL. DOLERIŲ

Per Penkias dienas iškrito apie 11 colių lietaus; du bažnytikaimiai visai nunešti

LOS ANGELES, Cal. — Pietinėje Kalifornijoje potvyniai atslūgus apskaičiuota, kad nuostolių padaryta už apie \$25,000,000. Rasta 82 užmušti žmonės ir dar apie 128 nesurasti.

Du bažnytikaimiai visai sunaikinti. Visi gyventojai, kurie buvo priversti išsikraustyti iš savo namų dabar jau grįžta į namus, bet keletas tūkstančių turės ieškoti prieglaudos kur nors kitur, nes jų namai arba visai sunaikinti ir nunešti ar

taip sugriauti, kad juos reikia per naują perstatyti. — Dar yra vietų, kur žmonės visai izoliuoti. Į tokias vietas lėktuvai kasdien gabena ir numeta maisto produktų.

Paciame Les Angeles mieste jau pradėta miestas valyti ir atstatymo darbas prasidėjo. Kai kuriais keliais jau atidarytas susisiekimas.

Pietinės Kalifornijos atstatymo darbas užtruks pora mėnesių.

KINAI NUŠOVĖ 325 JAPO- NŲ LĒKTUVUS

HANKOW, Kinija. — Kinijos generalinis kariuomenės štabas praneša, kad nuo rugpjūčio 13 d. iki gruodžio 31 d. Kinijos karo aviacija nušovė 325 Japonijos karo lėktuvus.

Per tą patį laiką kinai nuskandino 20 Japonijos mažesnių karo laivų ir transportinių laivų. Vienas transportinis laivas nuskandintas su 10,000 kareivių, kurių dauguma priėgėrė.

SABOTAZAS ANGLIJOS KARO AVIACIJOJE

LONDON, kovo 3 d. — Anglijos karo lėktuvų statybos dirbtuvėse, dviejuose dideliuose naujuose bombonešiuose darbininkai užtikė padėtas bombas. Neabejojama, kad tai yra sabotazniškų darbas. Kaltininkai ieškomi.

Be to, paaiškėjo, kad prieš kurį laiką rasta keleta sugadintų karo lėktuvų ar dažnai aviacijos dirbtuvėse įvyksta nelaimių, kurios yra sabotazniškų darbas. Dalykas net atsidūrė Anglijos Parlamente.

VOLDEMARAS ATSIŠAKĖ RAŠYT SAVO ATSIMINIMUS AMERIKOS SPAUDAI

Apsigyvens Zarasuose ir versis mokslo ir literatūros darbu

VILNIUS. — Lenkų spaudos žiniomis Lietuvoje į Utenos kaimelį, kur sėdėjo prof. Voldemaras, prisiūta telegrama; telegramoje vienas stambiųjų Jungtinių Valstybių dienraščių praso prof. Voldemara aprašyti, kaip jis Lietuvą valdė ir kaip, be to, kovojęs su preziden-
dentu Antanu Smetona. Voldemaras šio darbo dirbti griežtai atsisakęs.

Kaip Rygos spauda rašo, prof. Voldemaras, išėjęs iš kaimelimo, apsigyvens Zarasuose ir tesiversias mokslo ir literatūros darbu.

RENGIASI ĮKURTI PAN-AMERIKOS TAUTŲ SĄJUNGĄ

WASHINGTON, kovo 6 d. — Jungtinėse Valstybėse ir kai kuriose Pietinės Amerikos valstybėse yra kilęs sumanymas sudaryti Pan-Amerikos Tautų Sąjungą, kurį palaikytų taika, draugingumą ir kooperacija tarp visų Amerikos šiaurės ir Pietinio kontinento

valstybių, panašiai, kaip dabartinė Tautų Sąjunga Europoje, bet daugiau ekonomiais pamatais, o ne politiniais. Planas šitokiai sąjungai sudaryti jau ruošiamas Washingtone ir netrukus bus įteiktas Pietinės Amerikos valstybėms svarstyti.

Dingo. — Martha M. Wilson, šiomis dienomis dingusi kartu su kitais aštuoniais žmonėmis TWA keleiviniame lėktuve. Lėktuvas dingo kalnuose audros metu.

VOKIEČIŲ KARO LAIVAI ISPANIJOS SUKILELIŲ TARNYBOJE

BORCELONA, Ispanija. — Ispanijos vyriausybiniškai tvirtina, kad šiuo metu Ispanijos frankistų tarnyboje yra septyni vokiečių povandeniniai karo laivai ir trys karo transportai. Latvų operacija tarp įvairių Ispanijos frankistų uostų ir užpildinėja laivus, kurie gabena maistą lojalistams.

MOKESČIAI VARO PRAMO- NĖ IŠ PENNSYLVANIJOS VALSTYBĖS

WILKES BARRE, Pa. — Naujieji valdžios ir valstybės mokesčiai, kurie iki šiol jau pasiekė \$90,000,000 sumos, vertia Pensylvanijos valstybės pramonininkus uždarinti savo dirbtuves ir įmones ir ieškoti geresnių sąlygų kitose valstybėse, ypač pietuose, kur darbininkai pigesni ir mokesčiai daug mažesni negu šiaurėje.

Vienas Pensylvanijos Seimelio narys sako, kad nuo 1935 metų valstybėje mokesčiai iki šiol pakilo apie 250 milijonų dolerių. Esą dabartinės sąlygų toki mokesčiai tiesiog nepakenčiami.

NACIAI PASLEPĖ KUN. NIEMOELLERĮ

BERLIN. — Nors prieš pora dienų Vokietijos teismas pripažino kun. Niemoellerį laisvu, nacių slaptoji policija jį vėl suėmė ir nežinia kur išgabeno. Naciai tvirtina, kad jis yra valdžiai pavojingas ir negali būti laikomas laisveje. Kur jis yra, iki šiol niekas nežino, išskiriant nacių slaptos policijos.

KURATORIUS PAREIKALA- VO DAR 1,500 AUKSINŲ

VILNIUS. — Kaip žinia, uždarytos Lietuvos sv. Kazimiero ir sulauktyt Vilniaus ir Švenčionių Rytų draugijų kuratoriumi yra paskirtas advokatas Vilanovskis. Jis, kaip jau buvo rašyta, iš Vytauto Didžiojo gimnazijai paaukotų lėšų savo žinom paėmė 2,000 aukšinių.

Dabar pranešama, kad kuratoriumas padėjęs p. Matuševskis šiomis dienomis lankėsi Švenčionyse ir Rytų valdybai pareiškė, kad kuratoriumas žiniai valdyba turėtų duoti 1,500 aukšinių.

ANGLAI DIDINS SAVO KA- RIUOMENĖ IŠ 600,000

LONDON. — Anglijos vyriausybė numatė išleisti apie 535 milijonus dolerių savo kariuomenės padidinimui ir su moderninimui. Numatoma per keleta metų kariuomenę padidinti iki 600,000 vyrų.

TUREJO MILIJONĄ DOLE- RIŲ, BET ATIDAVE

RICHMOND, Va., kovo 3 d. — Virginia valstybės išdas šiomis dienomis atsiantė Richmondo miesto mayorui čekį už \$1,000,105.00. Mayoras nunešė čekį į banką, kur banko vėdėjas nusistebėjo, kad mayoras turi tiek pinigų. Pasirodo, kad čekis turėjo būti išrašytas už \$105.00, bet jį išrašant padaryta klaida. Čekį miesto mayoras gražino valstybės išdui.

U.S.A. DEKOJA KINAMS UŽ PAGALBĄ PANAY LAI- VO ĮGULAI

HANKOW, Kinija. — Kinijos vyriausybė paskelbė, kad Jungtinės Valstybės šiomis dienomis atsuntė Kinijos vyriausybei nuosirdžią padėką už suteiktą pagalbą nuskandintam karo laivo Panay įgulai, kurių dalis sunkiai nukentėjo. Šia Amerikos padėką Kinijos vyriausybė perdavė tiems asmenims, kurie asmeniškai amerikiečiams pagelbėjo.

Potvynio pėdomis. — Pasibaigęs Kalifornijoje potvynis paliko išvartytus tiltus, namus, išplautus tvenkininius ir kelius. Per penkias dienas iškrito daugiau, kaip 11 colių lietaus.

UKRAINŲ NEPASITENKINIMAS

Jie tikisi išsikvoti laisvę, kilus karui Europoje

Prieš mus jau aiškūs faktas: lenkų vyriausybė nori visai su naikinti lietuvių tautinį sąjūdį Vilniaus krašte. Uždarinėja visas, kas lietuviška. Mes dažnai svajojame, ar tik ne ukrainai draugėje Vilniaus lietuviams teks lenkų valstybę iš vidaus "spragdyti". Todėl anglų Manchester Guardian žurnalo korespondento pranešimas, kuris žemiau dedamas, lietuviams įdomus ir svarbus žinoti. Jis meta šviesos į dabartinę ukrainų būklę.

Lenkijos ukrainų milijonose pasirodė didėjančio nepasitenkinimo ženklai, kurie ukrainų tautinės mažumos klausimą išvilkio į pirmą vietą lenkų vidaus reikaluose. 1935 m. pabaigoje abi pusės bandė susitarti, bet iš to visai nieko. Ukrainų politiniai vadai ir Lenkijos ministrai pirmininkas 1935 m. gruodžio 5 d. padarė "garbės" susitarimą. Ukrainai lenkams įteikė pranešimą, kuriame išdėstė dvidešimt svarbių reikalavimų, ir juos min. pirm. Kosciolkowskis sutiko "draugiškai" pasvarstyti.

Tų reikalavimų kai kurie buvo laikomi "skubiai vykdytiniais". Vienas reikalavo panaikinti vadinamą Grabskio įstatymą (išleista 1922 m.), kuris lenkų Ukrainoje įvedė dvikalbės mokyklas. Reikalauta šias dvikalbes mokyklas tuojau pakeisti vienkalbėmis ukrainų mokyklomis. Kitas būtinus reikalavimus norėjo ukrainiško universiteto Lvove ir valstybinių pinigų ukrainų mokslo ir kultūros tikslams. Ukrainams reikalauta vietų valdžios, kariuomenėje ir reikalauta uždrausti lenkų kolonizaciją ten, kur ukrainų išgyventa. Tarp kitų skubiai vykdytinių reikalavimų buvo dar prašymas uerūnų oficialiai nebevadinti "ruskiais" (ru-tėnais), ir tris Pietų Lenkijos vaivadijas paverti viena atskira apygarda, kuri paruoštų keliai grynai autonominę ukrainų sričiai atiteityje. Reikalauta dar (tik ne tuojau vykdyti) ukrainų autonomijos, su savo seimu Lvove, atskira vyriausybė ir kariuomenė.

Po "garbės" susitarimo su min. pirmininku sekė įvykiai, kurie rodė abiejų pusių didėlį palinkimą bendradarbiauti. Lenkijos seime ukrainams suteikta 20 vietų, ko negavo jokia kita Lenkijos tautinė mažuma. Ukrainų demokratinės partijos Undo vadas Vasilijus Mudrij buvo išrinktas seimo vice-pirmininku. Tas vietas kitų tautinių mažumų atstovai ilgai ir bergėdžiai sapnavo. Lenkų valdžia savo gerą norą parodė ir kitais atvejais. Ukrainų kooperatyvams buvo duota

VIENYBĖ

Established 1886.

LITHUANIAN DAILY UNITY

Oldest Lithuanian Newspaper

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsienio:	
Metams	\$7.00
Pusei meta	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinės Valstybės ir Kanadoje	
Metams	\$5.00
Pusei meta	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autorizacijos pavarde ir adresu.

Neužaudoti rankraščiai nesugojami

Visais reikalais adresuokite:

- A. S. Trečiokas — Prezidentas.
- J. Smirnas — Vėdėjas.
- J. Tydlava — Redaktorius.

valstybinės paskolos ir leidimų eksportuoti.

Bet svarbesnieji ukrainų reikalavimai tebeaukia vykdyti. Tas paaiškėjo ukrainų kongrese (Lvove), kuris šiomis dienomis įvyko. Tai pabrėžė ir ukrainų atstovai Lenkijos seime. Grabskio įstatymas neatšauktas, nors ukrainiškų mokyklų skaičius padidintas iki 600. Tačiau prieš karą, ukrainai sako, jie turėjo tame krašte 3,000 mokyklų. Lenkai nepaliovė ukrainus "ruskais" vadinti. Kitus reikalavimus (padidinti ukrainų mokytojų ir valdininkų skaičių ir duoti pinigų ukrainų kultūrinėms įstaigoms) lenkai taip pat tik iš dalies įvykdė.

Ukrainai nėra atlikę patenkinanti. I kongrese Lvove atvyko 200 atstovų ir buvo piktų balsų prieš vadinamą "normalėjimo" politiką ir nepasitenkinimas jos vaisiais. Kongresas nepriėmė nė vienos rezolucijos, kuri normalėjimo politiką pagirtų, ir tai laikoma blogu ženklu. Klausimas tyčiomis praleistas, nes kitąjį Undo partija būtų skilusi. Vasilijus Mudrij, kuris labiausiai dirbo šia linija sukti, dar paliktas Undo pirmininku, bet kongreso priverstas nuryti rezoluciją, reikalaujančią "paštrinti partijos taktiką santykiuojant su Lenkijos valdžia". Ši rezolucija, be abejo, kabus girnų akmeniu normalėjimo politikos kaklui.

Kitose ukrainų partijose nepasitenkinimas didesnis, negu Undo eilėse. Undo didžiausia ir įtakingiausia partija, bet yra ir kitų, kurių beveik visos priešingos normalėjimo politikai, o kai kurios net kviečia griežtius griežtų būdų kovai dėl ukrainų autonomijos.

Aliejaus liepsnomis užpylė pulkininko Koco bandymas sukurti Tautinės Vienybės organizaciją, kuri visas lenkų tautines mažumas padarė žemesnės rūšies Lenkijos piliečiais. Tie žmonės, kurie sukūrė "tautinę" lenkų valstybę, matyti, pamiršo, kad tautinis judėjimas, deges jų širdyse, išsiliepsnojęs ir ukrainuose. Milijonams ukrainų Lenkijoje ir trims dešimtims milijonų Rusijoje bei Rumunijoje Mudrij aną dieną pareiškė, kad kitas karas būtų laimė, ne nelaimė. Kitas karas, sako, duotų progos visiems ukrainams "susidėti" ir įkurti nepriklausomą ukrainų valstybę, kaip didysis karas tai leido kitoms tautelėms. Pats Mudrij kol kas dar ragina susivaldyti, bet jo nusivylimas jau aiškūs. Lenkijos seime jis neseniai pareiškė: "Šiuose Rūmuose mūsų niekas neklauso. Normalėjimo politikai jau trys metai sukako, bet aš tegaliu pasakyti, kad lenkų ir ukrainų sątykiams pasiekė blogumo laipsnį."

Šiuo klausimu ir patys lenkai suskile. Tautininkų dauguma, aišku, kiekvieną ukrainų reikalavimą provokacija laiko. Reikalavimai, kurie kitai dalykai suprantami. Lenkų valdžia parodė tikro noro sudaryti nors šiojį tokį bendradarbiavimą. Ne vienas laikraštis skiria daug vietos ukrainų klausimui. Pusiau oficialis Kurjer Poranny prašo ukrainus parodyti "dar tiek tiek kantrybės". Normalėjimo politika tik kūdikis, jis sako. Trys metai—per trumpas laikas. Pradėtąją liniją, tačiau, turi abi pusės vykdyti. Laikraštis pripažįsta susidariusį Undo partijų būklę pavojingą, bet prašo laikytis šaltai, kaip normalėjimo padaryti geri dalykai "vežais nuėsi". Matyti, taip galvoja daugumas politikuojančių lenkų.

Vyt. Širvydas

19 METŲ VAIKINIUI 199 METŲ KALEJIMO

Chicago teisejas Allegretti nutiesė 19 metų amžiaus Paul Reeder 199 metus sunkių darbų kalėjimo už žmogaus nužudymą. Kaltinamasis pats reikalavo, kad jį pasmerktu mirti.

PARTINĖ LIETUVOS SPAUDA IR CENZŪRA

Vakar Vienybėje buvo rašyta apie tai, kad ne dabartinė tautininkų vyriausybė prasimanė ir įvedė karo stovį ir cenzūrą Lietuvos valstybėje. Pravarčiau paminti dar kai kurie įdomūs faktai iš tos srities.

Gerai pažinčiau keturis vyriausius karo cenzorius. Visi jie buvo tuomet praktikuojantieji katalikai. Vienas iš jų pulkininkas B. dargi "be penkių minučių kunigas" (baigęs visą dvasinės seminarijos kursą, o jo brolis yra kunigas). Tai toli gražu ne socialistai, kaip vienas Drango bendradarbis nušneka. Be šio pulkininko, kiti trys buvę ateitininkai. Kiekvienam iš jų, einant vyriausio karo cenzoriaus pareigas, teko tikrinti ir katalikiškus laikraščius. Kadangi cenzoriaus rašinė buvo toje pačioje kariuomenės štabo įstaigoje, kur ir aš tarnavau, tad žinau daug įdomių faktų iš "cenzūros užkulisių".

1927 m. liaudininkų ir krikščionių-demokratų organų redaktoriai buvo labai atkaklūs ir nenuolaidūs cenzoriui. Patys redaktoriai atsinešdavo savo laikraščių atspaudus ir mėgindavo pasiginčyti su cenzoriu, jei šis rengdavosi išmesti kai kurias demagogiškas pastabas. Todėl tie redaktoriai įgudė (kaip jie patys sakydavo) visuomenę kurstančių ir erzinančių dalykų pasakyti "tarp eilučių" ir tuo būdu "apgauti" cenzorių. Gavę patikrintus lapus, redaktoriai atvirai paklausdavo cenzorių: "ar šį kartą apgavom tamstą?"

Galima lengvai numanyti, kad tu opozicinių laikraščių redaktoriai visada nešiodavosi savyje pilną krūtinę... tulžies. Didžiojo karo nenormalių aplinkybių ir Rusijos revoliucijų demoralizuoti, partiniai mūsų kovotojai nepasijūmėdavo savo rimtumu ir valdančioje pozicijoje visada su

didžiausiu struopumu ieško priekabių ir progų įgelti, užsimerkę net prieš didžiausius valdovų nuopelmus. Tų žmonių jau niekas nepataisys. Kovia nedorovė ir pakrikimas pasireiškėdavo partinėje Lietuvos spaudoje, galima spėti ir iš Amerikos lietuvių spaudoje. Nors retkarčiais pavartykite komunistų, socialistų ir kai kuriuos kat. laikraščius. Kiekvienas gaus bausių bendrą įspūdį. Partinei mūsų spaudai jokia Lietuvos valdžia nepatiks. Kai Lietuvos valdžė krikščionys—demokratai, tada socialistai ir komunistai šiaušėsi. Kai valdė liaudininkų, socialistų, vokiečių, lenkų ir žydų remiamoji valdžia 1926 m. pragaištinga jos politika pasipiktino visos tautinės lietuvių partijos (tautininkai, krikšč.-demokratai, ūkininkų s-ga, darbo federacija ir ūkininkų partija). Visu tų (dar neįsigalėjusių) partijų sutarimas pasireiškė tik 1918-1919 metais. Bet kai emė plisti partijos, kartu plito ir jų demagogija, savanaukiškumas ir bjaurus melas apie priešingas partijas. Tokiu chaosu pradėta penėti Lietuvos visuomenės dvasia, kuri bemaž liko suskaldyta į įvairiausius izmus, deja, nelietuviškus. Tokia suriūtė ir tarpusavio šmeižimo tradicijos išgyveno kaip tik tuomet, kai Lietuvos kraštas turėjo tvarkytis, atsistatyti ir dvasiškai vienytis bendrai milžiniškai kūrybai atstatant valstybę ilgos verguviškos okupacijos ir karo griuvėsiuose. Bet partiniams agitatoriams ir intriguojantiems rūpėjo tik šmeižti, meluoti ir begėdiškai drumsti visuomenę. Jų žemum supratinu, tik gerai sudrumstame vandenyje galima nesamoningai žuvelių prisivėžoti į savo partinį buičį. Ir dar kaip jie, visi žvejojai!

Tikrai jai demokratijai! pradėjus "naująją erą" 1926

m., buvo paleista daug valdininkų Daugelis likusiųjų kasdien laukė "radikalioskios audros". Daug rūpesčio turėjo daugumas gabių, patyrusių ir sąžiningų valdininkų lietuvių, prieš kuriuos buvo pinamos intrigos ir apkalbos. Valdancijų partijų grupės spauda su pasididžiavimu skelbdavo įvairias "sensacijas" apie atsakius valdininkus, kuriuos valdovai rengėsi paleisti ir į kurių vietas veržėsi daugybė kandidatų, kad ir neieromis priemonėmis. Tų "sensacijų" įžeisti asmenys priešingoje spaudoje teisingai, aiškiai ir šaukdavosi teismo. Nors pasikiau teismas daugelį jų išteisino, bet tarnyba buvo prarasta ir garbė suteršta. Tai buvo spaudos laisvės vaisiai.

Tokios nešvarios tradicijos 1927 m. laikėsi ir prieš tautininkus nusistatę opozicinių partijų organai. Tad rašys "sensacine" žinia apie kurį asmenį, cenzorius tuojau telefonuodavo į atitinkamą valdžios įstaigą ir pasiteiraudavo. Jei žinia tikra—praleisdavo, jei melas—išbraukdavo. Atliktas krikuis, ir mažiau melo spaudoje. Ir kas g čia blogo? Rodos, 1927 m. Popiežius išleido naują encikliką, kurią išspausdino tautininkų ir liaudininkų organai ir kt. Bet kr. dem. organo Ryto redaktorių visam puslapy surašė straipsnį, kuriame minėjo enciklikos išrašus (ištraukas) ir saviškai aiškino ją. Cenzorius (buves klerikas pulk. B.) išbraukė, sakydamas Ryto r-rin: "tamsa neturi teisės aiškinti Popiežiaus encikliką. Tai gali daryti tik Popiežiaus įgaliojatiniai, vyskupa, savo laikraščio tikintiejiems. Cenzūra leis dėti" encikliką be demagogiško redaktoriaus komentaru". Redaktorių nusprendė visai enciklikos nedėti... Ka jis sakysite apie tokį kat. laikraščio redaktorių? Ir Darbininko redakcija dabar panašiai elgiasi, nenorėdama skelbti visą prelato Laukaičio kalbą, nors ir su savo aiškinimais.

P. Jurgėla

AMERIKOS VYRIAUSYBĖ IR KITI PASIUNTINIAI PAGERBĖ LIETUVĄ JOS ŠVENTEJE

Lietuvos laisvės 20 m. minėjimo atgarsiai Vašingtone

Washington Times korespondentės Ebra McDonald aprašymas buvo taip pat ilgas viso jo neatpasakiosiu. Didelėmis raidėmis pažymėjusi straipsnio antraštė: "Lietuvos Ministras su žmona priėmimo šeiminkai.—20 metų nepriklausomybės sukaktis pagerbta." McDonald toliau rašo: "Lietuvos Pasiuntinys ir p. Zadeikienė, stovėdami priešais savo prezidento paveikslą, priminėjo svečius. Prezidentas A. Smetona pirmasis ir dabartinis, nors tame tarpe buvo du kiti prezidentai. P. Zadeikienė vilkėjo juodai ir turėjo ant kaklo šviesių gintarų eilutę. Lelijos ir rožės puošė kambarys. Stalas arabatai dideliame kambaryje buvo apverstas viljančiais, namie gamintais saldumynais. Ypač gražus išspūdižio darė iš gėlių sukombinuota Lietuvos vėliava pačiame stalo viduryje." Toliau aprašo, kas buvo atsilankę: Latvijos ministras Bilmanis su žmona, Sovietų ambasadorius Trojanovsky su žmona ir Suomijos ministras dr. Jarnafelt su žmona. Korespondentė dar pridūrė, kad Lietuva buvo pirmoji naujų valstybių tarpe paskelbusi savo nepriklausomybę.

Washington Herald kortė M. McNair irgi gražiai iškilme aprašė: "Lietuvos geltona, žalia, raudona vėliava plevėso iš pasiuntinybės tą dieną čia ir po visą pasaulį kitose kraštuose, nes mažas Baltijos kraštus šventė savo 20 metų nepriklausomybės sukaktuves. Lietuvos ministras ir p. Z-nė važiavo svečius. Priėmimo dalyvavimas p. P. Rimšos, Lietuvos pirmojo skulptoriaus, sukėlė daug susidomėjimo. Ypač bronzinis jo Artojas ir marmurinė Mokykla susilaukė didelio dėmesio. Spalvotumo suteikė ir p-lės Kaminskaitės pasirodymas lietuvių tautiniame apdare, kuris atrodė žavus".

Washington Daily News kortė E. Gordon įvykį aprašė savotiškai. "How do you do. I am so glad you came"—kiekvienu svečia sveikino Lietuvos min. ir p. Z-nė priimdami kelis šimtus svečių, kurie buvo kvieisti į nepriklausomybės pagerbtuves. "Siandien mums tik 20 metų"—pridūrė Lietuvos ministras, apsuptas svečių, kurie atėjo jį pasveikinti. "Papasakokit apie Lietuvos nepriklausomybę ir kaip ji tapo nepriklausoma"—teiravosi jauna viešnia ir pasiuntinys rėdavo laiko atsakyti ir paaiškinti. Kada šeiminkai sveikinosi su būriais diplomatu, aukštųjų valdininkų ir visuomenės atstovų, eja į kambarys apsidairyti. Tuoj man krito į akis mergaitė lietuvišku tautiniu kostiumu pasirėdžiusi, tai buvo malonus spalvos taškas tarp formalaus popietinio apsidėdymo. Buvau nustebinta pamatiusi svečių arbatinį stalą: eilės ir vėl eilės gėlių. Lietuviškos spalvos dominuoja!"

Morgenstierne, Suomijos — Jarnafelt, Portugalijos — Bianchi, Siamo — Rajamaitri, Pietų Afrikos—Close, Olandijos pasiuntinio žmona Haersma de With, Panamos pas. de Boyd, Colombijos—Lopez, Gnatemalos — Recinos, Kinijos ambasadorius ir dukte p-lė Wang, Salvadoro min. Castro, Albanijos — Konitza, Airijos — MacWhite, Austrijos Prochnik. Daugumas pasiuntinių dalyvavo su žmonomis. Kitų valstybių atstovybės reprezentavę patarėjai arba sekretoriai. Aukšė Teismo teisėjas Stone su žm. Valst. Departamentą reprezentavę valstybės sekretoriaus padėjėjas F. B. Sayre, Norbeck, ekonominį patarėją Feis ir visa eilė kitų valdininkų, jų tarpe J. A. V. ambasadorius Turkijai prof. McMurray, buvęs Amerikos atstovas Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms, agrikulturnos sekretorius su žm. Wallace, komercijos vice-ministras Draper su žm., R. R. Jackson, teisingumo vice-ministras. Iš kongreso matėsi Kalifornijos senatorius McAdoo su žm., Connecticut senatorius F. Maloney, F. Britten, ponis Borah, Sol Bloom, W. Cole, Hamilton Fish, J. H. Lewis. Iš dvasininkų, be pirmiau minėtų, dar matėsi monsignor McCormick, katalikų universiteto vice-rectorius, msgr. Ready, pirmininkas Catholic National Conference, dr. Cartwright ir keletas lietuvių kunigų. Iš karių grupės: admiralas Bristol, gen. Balos, vice-admir. Huse ir keletas kitų. Iš laikraštinių visų Washingtono laikraščių atstovai, Havaso J. Baube ir daugelis kitų.

Apytikriai spėjama, kad atsilankiusių skaičius siekė apie 400 asmenų.

Naujas maudymosi kostiumas. — Gražioji filmų artistė Frances Gifford didžiuojasi savo nauju maudymosi kostiumu, Palm Springs, Cal. Šitaip apsiirngusios turėsime šiemet maudytis po šurpūs šaltos žiemės.

Stalinai renkasi diktatorę. — Tuo tarpu kai Maskvos Kremlyje eina 21 buvusių Stalino draugų teismas, kuris žinoma, pasibaigs kaltinamųjų sušaudymu, Stalinas pasiūkė vienas jau rūpinasi susirasti sau tinkamą žmoną. Jis pasirinko Maria Demchenko, kurią pavedė keliems Rusijos profesoriams išmokyti, kaip turi elgtis diktatoriaus žmona.

NEGRAI NUŽUDĖ SAVO KARALIUKĄ, KURIS KLAUSĖSI RADIO

Afrikos glūdomose ir girių tankumynuose toliau nuo kelių ir europiečių gyvenamųjų vietų gyvena čiabuviai be galotamsių, prietaringi. Viskas juose primityvu ir kiekviena naujovė sutinka didžiausių gyventojų pasipriešinimą. Užsienio spauda aprašo vieną šiurpų nutykį, įvykusį su šumų genties negrų karaliuku Bungu Veghu.

Bungų Veghų prancūzų koloninė vietos vyriausybė pakvietė pas save į svečius duoti nurodymų ir apskritai palenkinti savo naudai. Karaliukui baltųjų malonūs su juo elgesis patiko ir čia jis pagyveno arti mėnesio.

Grįžtant Bungui Veghu namo be kitų dovanų europiečiai iškė ir labai tobulos konstrukcijos radijo aparatą. Apšėjimo ir reguliavimo buvo jis gerai išmokęs ir grįžęs tuoj išskėlė antena. Iš palapinės pasipylė įvairiausios muzikos aidai... Negrai, išgirdę nepaprastus garsus, išsislapstė. Karaliukas sukietė šeimų vyrnesiuosius ir stengėsi paaiškinti. Tačiau šių galvos tokių "burtų" niekaip neperėmė.

TAUTIŠKI PIPIRAI

Rusų mokslo ekspedicijai Stalinas neleido ilgiau būti šiaurėje ant lyties, kad jie ten neįsteigtų fašistines valdžios.

Spėkite, ką prof. Kubilius turėjo savo galvoje, kada jis pasakė: "Bimba pasakė visa teisybę (apie Lietuvą), o jūs leiskite pas mane savo vaikus mokytis"...

As spėjau, kad jis galėjo išsžgasti Bimbos, ir tada galvoje nieko neliko.

Rusijoje tai bent "demokratija": ten, jeigu esi valdininkas, kada nori gali šaudyti žmones, jokie buržuojai įstatymai tau neuždras.

Prel. Laukaitis iš Lietuvos Seimo pataikė tautiška kulką į Bostono piliečio katalikiškąją širdį, ir "užtručio" ją liberalizmo išgąstint.

Liet. pas. P. Zadeikis įpylė šaldomojo sėrumo į abiejų frontų karštagalių pakaušius.

Kun. Balkūnas su savo aplinkraščiu tiek pelnijo, kiek Zablackis su muru.

Pašalinis

VISAI ĮTIKINAMAS DALYKAS

Teisėjas: — Kaip Tamsta gali įrodyti, kad važiavai motociklu ne per greitai? Kaltinamasis: — Pone teisėjas, su manim karui važiuo mano žmona ir mudu važiuavom pas uošvę.

Naujas maudymosi kostiumas. — Gražioji filmų artistė Frances Gifford didžiuojasi savo nauju maudymosi kostiumu, Palm Springs, Cal. Šitaip apsiirngusios turėsime šiemet maudytis po šurpūs šaltos žiemės.

MŪSŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

ANSONIA, Conn.—Vasario 20 d. parapijos salėje minėjome Tėvynės Laisvės 20 metų sukaktį.

Minėjimą surengė VVS skyriaus išrinktoji komisija: J. Radzevičius, B. Vyšniauskas ir A. Baranauskas.

Publikos prisirinko apie 400. Jau seriai teko matyti čia tiek daug publikos. Vakarui vadovavo B. Vyšniauskas.

Parapijos choras sugiedojo Lietuvos Himną ir Vanagaičio "Ei, pasauli". Klebonas kun. V. Karkauskas pasakė patrijotišką kalbą ir ragino didinti Vilniaus Vadavimo Sąjungos pasyvumą Vilniui atvauduoti. Kalbėjo teisėjas W. H. Kingston, miesto majoras A. Nolan ir ukrainų kun. A. Rotko.

SLA sekretorius d-ras M. V. Nikas aiškiais faktais įrodė, kad jei ne Amerikos lietuvių pasidarbavimas, tai kažin, ar šiandien turėtume nepriklausomą Lietuvą. Ragino būti gerami Amerikos piliečiais ir nepamiršti savo senosios Tėvynės. Jo kalba visiems patiko.

Gerai išlavintas ukrainų choras sudainavo kelias dainas. Tautiniais savo drabužiais apsirengę choristai darė gražaus įspūdžio.

Milda Bujanauškaitė gražiai pašoko, patrepšėjo. 3 mergaitės sudainavo kelias dainas. A. Šiopytė sudainavo "Toli", N. Mikėnaitė dainavo "O, ilgu" ir "Brangi Lietuva". Pastaroji turi nuostabi balsiuką: jei to-

liau mokysis, taps žymi dainininkė. Čia yra įvairių talentų, tik reikia gerai išjudinti ir tobulinti.

Po to, Aukščiūno orkestrui (iš New Britain) grojant, visi linksmi pašoko. Ypač ukrainų jaunimas buvo linksmas.

Pažymėtina, kad klebonas kun. Karkauskas tinkamai šminėjimą skelbė, o vasario 18 d. laikė iškilmingas pamaldas už žuvusius dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

Tad, klebonui, komisijai, kalbėtojams ir visiems taikininkams reiškiami nuoširdi padėka.

VVS sk. pirm.
J. Marčiulionis

LIETUVISKAME MONTREALE

VVS skyrius čia savo istorijoje irasė dar vieną, visais atžvilgiais pavykusį, tautiniu tikslu suruoštą rengimą: tai vas. 27 d. įvykęs Lietuvos 20 metų Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimas.

Visų pirma, atėjusių (kurių buvo apie 400) akis pasitiko gražiai ir su skoniu atspausdintos programos knygtės, kurių viršelyje buvo lietuvių jaudinąs šūkis: "Gyvuok, Nepriklausoma Lietuva!"

Programą pradėjo skyriaus valdybos narys A. Sakalas, pasveikindamas su s i r i n k u s i u s brolius lietuvius, ir pakvietė kleboną Bobiną tarti žodį. Klebonas kvietė lietuvius branginti ir džiaugtis Lietuvos laisve, kurios simboliu yra gražio-

ji trispalvė Lietuvos vėliava, ir jis išaiškino tų spalvų simboliinę reikšmę.

Po to scenoje pasirodė buvusių Lietuvos savanorių ir karių būrys, kuris, pusk. Pr. Jasučio vedamas, sugiedojo Tautos Himną ir pakvietė publiką vienoms minutoms sustojimu pagerbti dėl Lietuvos laisvės žuvusius. Čia parapijos choras sugiedojo A. Vanagaičio "Maldą už žuvusius", ir susikryžiauo Kanados bei Lietuvos vėliavos. Labai įspūdingas vaizdas! Vėliavų kariai publikai padainavo vieną karišką dainą, o parapijos choras, klebono Bobino diriguojamas, sudainavo Žilėvičiaus "Vas. 16" ir Tamošaičio "Laisva Lietuva". Varg. Žižiūnas, matyti, gerai išlavino chora šias dainas dainuoti. Parapijos choras žymiai pagausėjęs narių skaičium ir nuolat auga į didžiausią Montreale (ir visos Kanados) lietuvių chorą. Vienybės vyr. redaktoriaus J. Tysliavos kalba buvo kelias atvejais sutikta dideliu rankų plojimu ir pritarimu. Ne vienas vėliavą jį gyrė, kaip vieną iš geriausių, pasakytų Montreale. Galia, kad trumpai jam teko kalbėti, nes sekė 6 aktų vaidinimas "Tėvynės išdavikas".

Sis vaidinimas ilgai pasiliks montrealiečių širdyse, nes tai buvo gilii ir kilni patrijotiškumo jausmų suaušta gyva melodrama, kurioje ašaros pynėsi su juokiu, tragedija vijo dramą ir komediją. Tai buvo tikras vaizdas iš anų laikų, kada kūrėsi nepriklausoma Lietuva. Veikalo autorius, rašytoja Marė Aukštaitė, susilaukė gyvų gėlių vainiko už tokio gražaus veikalo paruošimą Montreale lietuvių scenai. Tai, regis, jos pirmas dramos veikalas, kur, aišku, sceninių trūkumų buvo, tačiau publika, 4 valandas įtemptai sekusi vaidinimo eiga, noriai trūkumus miršo ir tik kalbėjo apie veikalo gražumą, kuris net stiprių nervų vyrams ašarėlę ištraukė. Režisorei, mokytojai Elenai Bandžiūtei reikia duoti didelį kreditą ir padėką, nes jai pavyko sutraukti būrį tikrai atžymėtinų daidžių ir juos gerai išmokyti. Vaidino ji pati, jos sesutė Ona, K. Jasutienė, Pr. Jasutis, Petras Vaupša, A. Navikevičius, K. Ambrazas, K. Jasutis, Petras Bobinas ir J. Kuprevičius. Paskutinių trijų rolės nebuvo ilgos, bet Pr. Jasučius ir Elenai Bandžiūtei teko sunkiausias ir ilgiausias. Jie jas nuostabiai gražiai ir gyvai suvaidino. Tai pirmos rūšies vaidintojai! Tas pat tenka pasakyti ir apie Oną Bandžiūtę. Jasutienė ir Navikevičius vaidino kaip du tiesiai iš Lietuvos kaimo išrauti tipai—taip realiai jie savo rolėse scenoje gyveno. K. Ambrazui teko taip pat nelengva rolė, nes reikėjo mirštant ilgoką kalbą pasakyti, tačiau įtikinamai savo rolę suvaidino ir susilaukė visuotinio pagyrimo. Tas pat gero kredito žodis teko ir Vaupšai. Įspūdinga buvo paskutinė scena, kada sužeisti kovoje dėl Lietuvos laisvės veteranai sueina ir džiaugiasi savo triūsų sukurtą laisvą Lietuvą ir dainuoja. Žodžiu, vaidintojai savo vaidinimu publikoje ir svečiuose paliko labai gerą įspūdį. Montrealiečiai, tik, trokš, kad ši grupė pasiilktų dramos skyriuje suorganizuota ir ateiityje su vaidinimais dažniau pasirodytų.

Padėka už tokį gražų ir pavykusį Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą visų pirma priklauso VVS skyriaus pirmininkei M. Aukštaitei, kuri, deja, netikėtai sunegalavimu pakirsta, negalėjo nė pamatyti savo parašytą pirmąjį dramos veikalo pirmąsį scenoje vaidinant. Dėkui skyriaus valdybai ir nariams, klebonui Bobinui, kuris (nieko negailėdamas) daugeliu atvejų skyriui padėjo, buvusiems Lietuvos kariams, varg. Žižiūniui, kalbėtojui J. Tysliavai ir visiems taip gausingai atsilankiusiems lietuviams. Kariai, reikia tikėtis, savo suburtos organiza-

VASARIO 16 DIENA PER RADIJĄ

PHILADELPHIA, Pa. —P. ir D. Antanaičių radijo valanda vasario 16 d. ne tik verta pasinėjimo, bet ir didelės padėkos už tokį gražų, patrijotišką ir įspūdingą Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą.

Programa truko 45 minutes. Pradėta Lietuvos Himnu. Dalyvavo žymūs artistai dainininkai A. Bany, A. Vasiliauskas, V. Tamkiūtė ir D. Antanaitis.

Grojo Juozo Jurkionio styginis orkestras. Jo sūnus, 15 metų amžiaus ir per 6 pėdų aukščio, sužavėjo radijo klausytojus, vienas g r o d a m a s "Sveika, Marija". Pijanu dai-

nas lydėjo, kaip ir visada, muzikos mokytoja Pranė Auseičiūtė, kurios mokiniai jau ne kartą džingino radijo klausytojus skamoinimu pijanu.

Tiek dainavimas, grojimas ir Antanaitienės sveikinimas Nepriklausomos Lietuvos atliktai tikrai meniškai ir labai įspūdingai.

Sios kolonijos lietuviams garbė turėti tokius kultūrininkus, kaip Antanaičiai, kurie nesigailėjo nei lėšų, nei triūsų įspūdingesniai Lietuvos Nepriklausomybės minėjimui. Filadelfiečiai turėtų būti jiems dėkingi.

Slivynienė.

Austrijos naciai demonstruoja. — Austrijoje, Graz mieste, kur daugiausiai gyvena vokiečiai naciai, beveik kasdien įvyksta demonstracijos. Naciai reikalauja Austriją prijungti prie Vokietijos. Dabar ten lankosi Austrijos pronaciškas Vidaus Reikalų Ministras Arthur Seyss-Inquart.

ŠAUNIAI MINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

NEW BRITAIN, Conn.—Vasario 20 d. čia įvyko įspūdingas Lietuvos Nepriklausomybės 20 m. sukakties minėjimas, kurį surengė Vilniaus Vadavimo S-gos skyrius.

Kleb. kun. Vaškelis laikė iškilmingas pamaldas už visus lietuvius ir Lietuvą. Popiet lietuvių svetainėje susirinko apie 500 lietuvių. K. Zalnieraičio vedamas parapijos choras sugiedojo Lietuvos ir Amerikos himnus. Am. Lietuvių Legijono 4-is postas dalyvavo su vėliavomis.

Kalbėjo kun. A. Vaškelis. Miesto majoras George Quigley pasakė įspūdingą kalbą apie Lietuvą ir gražiai pasveikino New Britaino lietuvius. Miesto tarybos narys Savonis įdomiai kalbėjo apie mūsų jaunimą. Vyrčiausias kalbėtojas buvo Vienybės vyr. red. J. Tysliava.

Sis minėjimas ilgai pasiliks vietos visuomenės atmintyje, nes Tysliavos kalba labai įspū-

dinga ir turininga. Kartais reikėjo net apsisverti.

Gražiai deklamavo vaikai: Ona Valinciuotė, Marytė Riktoraitė, Marytė Plukaitė, Elenora Varnaitytė, Jonas Skrabulis ir Vincas Vilėinskas. Reikia pasveikinti vaikučius ir padėkoti už suteiktą malonų įspūdį, o K. Zalnieraičiui padėkoti už tinkamą jų išmokymą.

Dainavo V. Sintautas, A. Kazakevičius, J. Mielinuskas. Onytė Valinciuotė pašoko, patrepšėjo. A. Šimanskaitė, A. Tarašauskaitė, E. Razaitytė ir O. Sintautienė dainavo. A. Valinciuotė kankliuojant. I. Jenke-liūnaitės vedamas radijo choras sudainavo kelias dainas.

Programa baigta parapijos choro patrijotiškomis dainomis. Tai buvo labai įspūdinga, nes choristai buvo apsirendę tautiniais drabužiais.

Lietuvos Ginklų Fondui au-

kojo: kun. Vaškelis 2 dol., K. Giedraitis, K. Raišelis ir S. Stankus po 1 dol. ir kt. Iš viso aukų surinkta \$16.22. Šios aukos pasiūsta į Kauną.

Po Nepriklausomybės minėjimo draugiškai pasikalbėta prie užkandžių, gerimų ir pasilinksmina. Visi skirstėsi su gražiais ir maloniais įspūdziais.

Julė Janušonytė

TIKRAS NETAKTAS

Plikis nueina pas gydytoją. —Na, mano mielasai bėčiu-li, kuo tamsta skundiesi, —meiliai klausia gydytojas.

—Et, pone gydytoju, man skauda pilvą, griaužia inkstus ir, velnias žino, visokia nesveilikata užpuolė, — aiškinasi Plikis.

—Na, puiku, pražau nusi-vilkiti, — papraso gydytojas.

—Ka, pone gydytoju, Tamsta netiki manim,—pasipiktina Plikis.

BALTIMORĖS LIETUVIAI BIZNIERIAI IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO RĖMEJAI

O. BROOKS TAVERN

ALUS — VYNAS — LIKIERIAI
504 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.

Lithuanian Federal Savings and Loan Ass'n.

Paskolos užtikrintos iki \$5,000.00
Kampas HOLLINS ir PARKINS STS. BALTIMORE, MD.

The NEW EMPIRE TAILORING COMPANY

MOTIEJUS MILAN ir JUOZAS MILAN, Savininkai
JUOZAS GUTAUSKAS, Vedėjas
744-750 N. EUTAW ST., BALTIMORE, MD.

JOHN GREBLIAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
423 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD.
Tel.: PLAZA 1350

Vienintelis Baltimorės Lietuvių Night Klubas

J. DEKENIS ir P. WEISENGOFF, Sav.
1417 W. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.
Phone: Gilmor 2010 Sokiai kas vakaras

CHAS. B. KUČAUSKAS IR SŪNUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
637 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD.
Tel.: SOUTH 0083

Boulevard Battery ir Armature Service Co.

PETER B. KELLY, Manadžeris
517 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.
Tel.: CALVERT 2938

KAZIMIERAS AKELAITIS

Lietuvių Maryno Profesionalų ir Biznierių Draugijos Pirmininkas

SIMONAS EVONAVIČIUS

Kriaučių dirbtuvės savininkas
516-21 E. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.

EKSTRA! EKSTRA!

Nepaprastas pavasarinis su specialia įdomia programa

BANKIETAS IR ŠOKIAI

RENGIA

VIENYBĖ

Kovo 27 d., 1938 m.

BROOKLYN CENTRAL PALACE

16 Manhattan Avenue, Brooklyn, N. Y.

Dalyvaus pirmą kartą iš Montreale (Kanados)
DAINININKAS BOSAS-BARITONAS VILIUS KUNKIS

Kanadiečių Lietuvių dainininkų trejetas:
Vincas Kajackas, Kazys Jasiūnas, Pranas Brazauskas

Šis trejetas dainuos linksmas lietuviškas dainas ir kupletus

Lietuviškas baras su užkandžiais, pagamintais iš importuotų Lietuvos maisto pro dukty. Žemos kainos.

Įžanga į bankietą su programa ir šokius \$1.50

Įžanga tik į šokius 40 centų

Veiklios lietuvių gimtadienis

SO BOSTON, Mass.—Prieš porą savaitių įvyko gražus patrijotiškas pokylis Elenos Mockiūtės gimtadieniui paminėti. Elena yra dukte SLA izdo globėjo ir žinomo lietuvių veikėjo Stasio ir Antaninos Mockų. Ji sulaukė savo 21 metų. Tokie metai yra svarbūs kiekvienam jaunuoliui, nes sulaukęs tuos metus, jis gauna teisę balsuoti ir laikomas suaugusiu ir subrendusiu.

Elena yra darbšti lietuviutė ir seka savo veiklaus tėvelio pėdomis. Ji buvo SLA 365 jaunuolių (Jamaica Plain, Mass.) kuopos sekretorė ir dabar yra organizatorė.

Panelės Mockiūtės tėvai surengė jai gražų pokylį, į kurį atsilankė gražys lietuviškas jaunimas, kitų žymių lietuvių veikėjų vaikai: Stasiulių sūnūs, Dragašių dukte, Povilo Liko, Sungailių, Kazmauskų ir Guzevičių sūnūs, Korzinų dukte ir kiti.

Buvo atsilankę: svečias Vienybės red. kap. P. Jurgėla, dr. Kapočius, Minkai ir kt.

Tam pokyliui kaip dovana Stasiulienė iš Dorchesterio iškepė puikų ir skanų tortą (cake). Panelė Mockiūtė buvo įteikta gražių dovanų ir gėlių. Jaunimas gražiai linksminosi, dainavo, šoko ir linkėjo Elenai sulaukti dar daug metų su savo brangiais tėveliais.

Ten buvus

cijos nepalėis, o montrealiečiai didesniais skaitiais ims rašytis į Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrių, nes mato jo gražiai, grynai tautinę, nepartinę veiklą.

Programos knygtės, beje, taip gražiai išspausdino mūsų klaidėdiškių lietuvių Sneiderio ir Kunkio spaustuve.

Svečias

VIENYBĖ

Kaip komunistai žvejoja savo "kongresui" narių

Bereikalo Laisvės Bimba girusi apie surinkimą 20 tūkstančių vadinamo Amerikos Lietuvių Kongreso narių parašų dėl paliovos politinių kalinių ir atsteigimo "demokratijos" Lietuvoje. Kongresas žadėjo surinkti 100 tūkstančių parašų, bet pasirodė, kad Amerikos lietuviškoji visuomenė tai komunistų — socialistų labai įtartinaj politikai netik nepritaria, bet nuo jos šalinasi.

Brooklyno skyriaus darbas buvo vedamas neaiškiai ir apgaulingai. Pradedant konferencijos šaukimu ir baigiant parašų rinkimu.

Tikrų parašų iš 20 tūkstančių gal nebus nė 5 tūkstančių, jei tos petijijos blankos būtų patikrintos.

Daug parašų yra parašyti visai nemokančių rašyti. Tai yra kitų ranka parašyti. Taip pat daug parašų kitų ranka parašų yra ne lietuvių: rusų, lenkų, slavų ir kitų. Komunistai rinko visų parašus kur tik galėjo. Jie net vaikams leido rašyti po tomis petijijomis. Savo akimis mačiau, kaip komunistas leido mažametei mergaitei (apie 10 metų amžiaus) rašyti po petijija. Ar tie vaikai žino dėl ko jie rašo? Tai nešvarus darbas išnaudoti mažamečius vaikus ir nemokančius skaityti bei rašyti žmones. Taip elgtis gali tik labai menkos reputacijos žmonės. Tariant A. Bimbos pripraštais žodžiais, komunistai "pasitū" ir griebiausiai bauriausių priemonių siekti savo nešvaraus tikslo: diskredituoti Lietuvą ir šmeižti viską kas yra lietuviška.

Organizacijų kvietimai bei Brooklyno konferencija taip

pat buvo apgaulingas. Daugumas laišku buvo įteikta per A. L. K. Brooklyno Skyriaus komiteto narius. Patys laišku buvo labai painiai surašyti. Juose buvo nurodoma, kad vienos organizacijos turi išrinkti delegatus, priguli ir remia kongreso darbus, kaip katalikų organizacijos, tautiškos organizacijos, socialistai ir komunistai. Taip pat aiškino, kad Lietuvoje jau visi valdininkai profesoriai ir visi žmonės pasirašė ir tik lieka Amerikos lietuviams pasirašyti ant tam tikrų petijijų.

Komunistai ir socialistai patys tam savo kongresui netiki. Paklausus kam jie taip greitai reikalauja, kad organizacijos rinktų delegatus, bendrafrontininkai aiškino, kad konferencijos šaukėjai nežino kiek galės sutraukti delegatų. Tai yra kiek jiems pasiseks organizacijų prigauti. Nuo to, žinoma, priklausys ir pati konferencija.

Kai buvo pastebėta, kad šis skymas tik komunistų ir socialistų tai jie aiškino, kad jų "darbą" net kunigai remia ir ragina savo parapijonis remti kongresą. Tokiu apgaulinėjimu komunistai norėjo į savo pusę patraukti katalikus.

L. V.

Didelis sprongimas New Yorko bravore

Horton Pilsener bravore, 479 West 128th St., New Yorke įvyko didelis sprongimas, kuris buvo girdėti net New Jersey valstybėje. Nuo sprogiemo išbėrėjo krautuvių ir namų langai 30 bloku apylinkėje. Kai kuriose vietose namai perskilo, nuo lentynų namuose nukrito indai. Nuo sprogiemo žuvo trys žmonės ir keliasdešimt sunkiai sužeista. Lengvai sužeistų daug daugiau.

Vienas žmogus nuo sprogiemo išėjo iš proto.

Pastebėta, kad toje apylinkėje kai kurie gyventojai manė, kad lėktuvai pradėjo mėtyti bombas, o kiti manė, kad žemė dreba. Nėgana to, iš bravoro pasipylė baisiai dvokiantys dūmai ir amonijos dujos. Tas dar daugiau žmonėms davė pagrindo manyti, kad nežinomi lėktuvai pradėjo mėtyti bombas su nuodingomis dujomis.

Aplinkiniai gyventojai po sprogiemo išbėgo iš savo namų ir šaukdami lakstė gatvėmis. Policija užtruko keleta valandų iki įvedė tvarką ir žmones nuramino.

Dabar apie 100 žmonių kasinėja sugriautą bravorą ir ieško sužeistų ir žuvusių.

Gaisras Brooklyno Politechnikos institute

Pereitos savaitės pabaigoje Brooklyno Politechnikos Institute kilo didelis gaisras. Visi mokiniai buvo laimingai išmokyklos išvesti. Gaisrininkai dirbo net keleta valandų kol gaisrą pavyko sukontroliuoti. Nuo toliu padaryta už \$150,000.

Gaisras laive. — Laive Berangaria įvyko du maži gaisrai, kurie sunaikino pirmos klasės saloną. Laivas dabar išplaukė į Angliją, kur bus pataisytas.

Prašo gražinti sūnų. — Advokatas Murray Levine, New Yorko advokatas, kurio sūnų žmogogvagai pagrobė. Jie reikalavo \$60,000, bet dabar sutinka vaiką gražinti už \$30,000. Iki šiol jie dar nepadarė jokio kontakto su tėvu dėl vaiko gražinimo.

Laivakorčių Agentų Sąjungos rengiamos ekskursijos

Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga šiais metais nutarė rengti šias ekskursijas į Lietuvą:

1. — Laivu S. S. Europa, gegužės 3 d. per Bremeną į Kauną ir Klaipėdą.
2. — Laivu S. S. Gripsholm, gegužės 28 d. į Klaipėdą be persėdimo.
3. — S. S. Britanic, birželio 11 d. iš New Yorko į Klaipėdą ir Kauną.
4. — S. S. Aquitania, birželio 18 d. iš New Yorko į Klaipėdą ir Kauną.
5. — S. S. Gripsholm, liepos 1 d. per Gothenburgą į Klaipėdą ir Kauną.
6. — S. S. Aquitania, liepos 16 d. iš New Yorko į Klaipėdą ir Kauną.

SKAITYKIT VIENYBĖ

Nelaukite, kol pabrangs laivakortės

Šią vasarą labai daug žmonių rengiasi važiuoti į Lietuvą. Vieni savo reikalais, kiti — didžiuliais Lietuvos Nepriklausomybės iškilmes. Ir vieni ir kiti pamatys Lietuvoje to, ko dar iki šiol nematė.

Parankiausia ir pigiausia kelionė laivu Lancastria, kuriame išplaukia ir Vienybės dienraščio ekskursija gegužės-May 21 dieną. Anglijos laivų linija Cunard White Star paskyrė ir specialiai prirengė šį laivą ekskursijai į Pabaltijo valstybes. Tame puikiam laive keleiviai jausis kaip Amerikos hotelyje. Čia visi kalba angliškai, patarnauja mandagiai ir skubiai, duoda skanius valgius, ruošia žaidimus ir kt.

Nepamirškite, kad šis laivas išplaukia gegužės-May 21 dieną, kuomet dar neprasidėjęs vasaros sezonas. O tas vasaros sezonas prasidės gegužės 23 diena. Nuo tos dienos iki liepos 24 d. laivakortės pabrangsta. Dėl to važiuojant laivu Lancastria gegužės 21 d. laivakortė iš New Yorko iki Kauno ar Klaipėdos ir atgal gausite tik už \$194.50 trečiaja klase, o už \$255 turistine klase. Važiuodami keliomis dienomis vėliau jau turėsite mokėti už tos rūšies laivakortės \$11.50 brangiau trečiaja klase ir net \$34 turistine klase. Ar ne geriau tuos pinigus parsivežti į Lietuvą ir tenai praleisti pasilinksminimui, ar dovanėlių nupirkimui?

Jei bando kas atkalbinti jus nuo šio laivo — netikėkite. Jie daro tą savais išrokavimais. Užsisakykite vietas dabar Vienybės, kurios redaktorius Kruzė keliauja su šia ekskursija. Nelaukite, kol laivakortės pabrangs ir važiuokite gegužės 21 d. laivu Lancastria.

IVAIRIUS SKELBIMUS VIENYBĖS RASTINĖ PRIIMA KASDIEN

Nuo 9 val. ryto
7 val. vakaro
Išskiriant sekmadienius ir šventadienius
193 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
TELEFONAS EVERGREEN 7-7840

PAIESKAU Juozą Bolevičių, kuris gyveno Lawrence, Mass. Turiu svarbų reikalą. Prašau atsiskaiti šiuo adresu:
— VICTOR PAULEK
R — 1, Hesperus, Colo.
(5—53)

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Dr. ALDONA ŠLIUPAS

(ŠLIUPAITĖ)
GYDYTOJA
179 S. 2nd St., B'klyn, N. Y.
cor. Driggs Avenue
valandos 1—2
6—8
sekmadieniais pagal sutartį
Telefonas. Evergreen 7-7110

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restoranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUM. 6-9108

T. Kulber
Restoranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUCUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvis
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUMberland 6-8629

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAn 4-8746

Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkė savo Williamsburgo ofisą
522 BEDFORD AVE
n. col. Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 val.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse
FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue 61-02 Grand Avenue
Brooklyn, N. Y. Maspeth, L. I.
Tel. Evergreen 4-8213 Tel. Havemeyer 8-2977

SALDINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPYLGIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ

Aleksander Woolcott. — artistas ir autorius, kuris dabar vaidina veikale "Wine of Choice". Šiomis dienomis jis išrinktas izdo globėju Casteltown, Vt., miesto valdyboje.

New Yorko Teatruose

ROXY THE PEOPLE'S THEATRE
7th Ave. & 50th St.
Tickets from 25c
THE SPLENDID MUSIC FILM
SALLY, IRENE & MARY
ALSO, BIG STAGE SHOW

TARZANAS GALINGASIS

9. Pagaliau mergos atvedė belaisvius į stipriomis sienomis aptvertą miestą, kuris stovėjo aukštai kalnuose. Gatvės buvo pilnos mergų-kareivių, kurios juokavo iš pracinančių belaisvių. Kiek buvo matyti vyrų, tie visi dirbo sunkius darbus. Buvo aišku, kad čia viešpatavo moterys.

Apsvaigusius belaisvius kareivės vedė ilgais koridoriais ir laudynėmis, kol visi įėjo į milžiniškus rūmus. Tylomis visi suėjo į didelę pastamę salę. Vadovė trinktelėjo išmuo į grindis ir sušuko: "Mes atvedėme belaisvius mūsų karalietnei Gonfalai ir tamsybių valdytojai Mafkai!"

Visa salė staiga nušvitė ir Wood begalo nustebo pamates ant puošnaus sosto tą karalietę Gonfalą. Ji buvo jaunutė ir taip graži, kaip matome tik teptorių išvajotas gražuoles nupieštas paveiksluose. Tik šios gražuolės nuožmios ir bejausmės akys ryškiai skyrėsi iš viso jos grožio.

Kiek rodėsi graži ir grakšti karalietė Gonfala, tiek buvo baurus ir baurus greta jos sėdintis ant kito sosto susiraukęs senis. Jis šėtoniškausi nusiuko ir tarė: "Kalbėk, dukrele Gonfala! Belaisviai nori žinoti kokis likimas jų laukia. Viskas turi vykti nustatytą tvarką".

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis